

**PAŃSTWOWY
POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W MOGILNIE**

N.9010.2.1.2023

Mogilno, dnia 31.03.2023 r.

***Pan Robert Musidlowski
Przewodniczący Rady Powiatu***

*W załączeniu przekazuję ocenę stanu bezpieczeństwa powiat mogileńskiego w 2022r.
Wersję elektroniczną prześlę na adres poczty email Pani Anity Barczak.*

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Mogilnie**
Brzejska
Urszula Piłdek-Brzejska

Otrzymują:

1. adresat – egz.nr1
2. elektronicznie – pani Anita Barczak
3. a/a- egz.nr2

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W MOGILNIE

88-300 MOGILNO ul. Kościuszki 4

e-mail: sekretariat.psse.mogilno@sanepid.gov.pl
www.gov.pl/web/psse-mogilno

**STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU MOGILEŃSKIEGO W 2022r.**

Marzec – 2023 r.

SPIS TRE

DZIAŁ	STRONA
WSTĘP	1
I. SYTUACJA W STANIE EPIDEMII I ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO COVID-19	2
II. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	3
III. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE NADZORU SANITARNEGO I PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ	6
III.1. OCENA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA	7
III 2. JAKOŚĆ WODY DO KĄPIELI	12
III 3. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	12
III.4. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	20
III.5. OHRONA PRACOWNIKÓW PRZED CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I UCIAŻLIWYMI W ŚRODOWISKU PRACY	24
III.6. OCENA WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	27
III.7. BEZPIECZEŃSTWO ŚWIADCZENIA USŁUG MEDYCZNYCH	29
IV, SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE ZAKAŻEŃ I CHORÓB ZAKAŻNYCH	31
V. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	35
WNIOSKI	37

W S T E P

Niniejszy dokument stanowi ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego w 2022 r. na terenie powiatu mogileńskiego w oparciu o wyniki nadzoru sanitarnego oraz analizę zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne.

Z dniem 16 maja 2022 r. w sposób kluczowy zmieniła się sytuacja w zakresie stosowania ograniczeń, nakazów i zakazów w różnych dziedzinach aktywności społeczeństwa powiatu, z powodu przejścia ze stanu epidemii w stan zagrożenia epidemicznego na terytorium RP. Sytuacja ta pozwoliła na powrót Inspekcji Sanitarnej do realizowania zadań w pełnym wymiarze, nie tylko w zakresie ograniczania rozprzestrzeniania się zakażeń Sars-Cov-2.

W ciągu roku uczestniczono w krajowych i europejskich systemach, tak w zakresie gromadzenia danych, jak i wykorzystywania ich w nadzorze sanitarnym i profilaktyce zdrowotnej:

- SEPIS - System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- EpiBaza- Ogólnopolski System Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego nad Bezpieczeństwem Ludności,
- ProfiBaza – cyfrowe udostępnienie informacji publicznej na temat sytuacji zdrowotnej ludności oraz realizacji programów zdrowotnych dla potrzeb profilaktyki chorób i promocji zdrowia w Polsce,
- SENTINEL - zintegrowany systemem nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad gripą,
- ROE - Rejestr Ognisk Epidemicznych,
- SMZ- elektroniczny system do gromadzenia informacji o zdarzeniach, których wystąpienie lub których skala zjawiska może rodzić zagrożenie mające wpływ na zdrowie i życie ludzi,
- SRWE - System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych,
- ESNDS - Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek,
- INTERACT Portal – baza zawierająca dane rejestracyjne substancji chemicznych, prowadzona przez ECHA (Europejską Agencję Chemikaliów),
- SMIOD1 - System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych,

- RAPEX -System szybkiego informowania o niebezpiecznych produktach kosmetycznych
- RASFF WINDOW - baza danych administrowana przez Komisję Europejską, pozwalająca na dostęp do powiadomień systemu RASFF wyłącznie w trybie odczytu,
- iRASFF - System Wczesnego Ostrzeżenia o Niebezpiecznej Żywności i Paszach,
- TRACES-NT - unijny system informatyczny służący do obsługi przesyłek na granicy żywności, dla której przepisy unijne określają wymagania dotyczące zwiększonego poziomu kontroli urzędowych lub nakładają specjalne warunki dotyczące przywozu do UE z niektórych państw trzecich,
- Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy - monitorowanie oporności odzwierzęcych czynników chorobotwórczych i bakterii komensalnych na środki przeciwdrobnoustrojowe
- SBŻ II- System Bezpieczeństwa Żywności II - centralna baza obiektów będących pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- WODAEXCELL System monitorujący jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ,
- System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach,
- Internetowy Serwis kąpieliskowy – wykaz kąpielisk i zagrożeń związanych z nadmiernym zakwitaniem sinic, ogólnodostępny na stronie GIS
- EWP - Ewidencja Wjazdu do Polski
- NPZ- Narodowy Program Zdrowia

I. SYTUACJA W STANIE EPIDEMII I ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO COVID-19

W związku z licznymi jeszcze przypadkami zakażeń SARS-CoV-2 w I kwartale 2022 roku w zakresie czynności kontrolnych głównie realizowano zadania związane z wygaszaniem epidemii: przeprowadzano dochodzenia epidemiologiczne i sprawdzanie przestrzegania obostrzeń, nakazów i zakazów wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów. W zakresie tym przeprowadzono 104 kontrole obiektów handlowych i usługowych, zakładów pracy oraz placówek medycznych na terenie powiatu mogileńskiego (84 kontrole) oraz z upoważnienia PWIS na terenie powiatu inowrocławskiego (20 kontroli). W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono 42 mandaty karne na łączną kwotę 5050 zł oraz nałożono 3 kary pieniężne na łączną kwotę 6 000 zł, W 25 przypadkach na osoby, które naruszyły przepisy przeciwepidemiczne) i odmówiły przyjęcia mandatu karnego skierowano wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Mogilnie lub Inowrocławiu .

Od 16 maja 2022 roku, rozporządzeniem Rady Ministrów, zniesiony został stan epidemii, a obowiązywać zaczął stan zagrożenia epidemicznego, uznano potencjalny endemiczny charakter COVID-19, zatem zachorowalność na COVID-19 podlega monitorowaniu w podobny sposób jak grypa (sezonowe wzrosty zachorowań).

W ramach działań przeciwepidemicznych podjęto 7161 różnych spraw związanych z monitorowaniem przebiegu epidemii na poziomie powiatowym i przekazywaniem informacji do PWIS, Wojewody oraz NIZP-PZH, w tym :

- przeprowadzono 2466 wywiadów epidemiologicznych;
- przekazano 600 raportów oraz meldunków dot. sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu;
- podjęto 1095 działań związanych z prowadzeniem systemów teleinformatycznych;
- przeprowadzono 3000 działań w zakresie obsługi infolinii.

Sprawność działań zapewniał system SEPIS (elektroniczny System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej) zintegrowany z elektroniczną bazą EWP.

Niezależnie od działań związanych z epidemią a następnie stanem zagrożenia epidemicznego COVID-19, w ciągu całego roku monitorowano:

- sytuację epidemiologiczną innych chorób zakaźnych,
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- jakość wody do kąpieli,
- bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- bezpieczeństwo wykonywania świadczeń zdrowotnych,
- warunki higieniczne procesu nauczania i wychowania,
- narażenie pracowników na szkodliwe czynniki w środowisku pracy,
- bezpieczeństwo świadczenia usług zdrowotnych przez podmioty lecznicze,
- realizację obowiązkowych szczepień ochronnych,
- wprowadzanie do obrotu substancji i preparatów chemicznych, w tym produktów biobójczych i kosmetyków,
- stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych, obiektów leczniczych, zakładów pracy, placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej,
- zapewnienie warunków higieniczno-zdrowotnych na wszystkich etapach planowania i realizacji inwestycji,
- realizację interwencji w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

II. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W 2022 r. realizowano zapobiegawczy nadzór sanitarny poprzez zajmowanie stanowiska w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a także kontrolę spełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji związanych z powstawaniem obiektów przeznaczonych na działalność usługową, handlową, produkcyjną, a także o funkcji mieszkalnej wielorodzinnej. Zestawienie podjętych działań w odniesieniu do poszczególnych gmin przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

Lp.	Rodzaj opinii	Gminy powiatu mogileńskiego				Razem
		Dąbrowa	Jeziora Wielkie	Mogilno	Strzelno	
1.	W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji w prognozie oddziaływania na środowisko.	2	0	6	0	8
2.	W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	3	0	3	0	6
3.	Opinie dot. konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zakresu raportu.	4	4	21	9	38
4.	Opinie dot. warunków realizacji przedsięwzięć w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	0	1	0	1	2
5.	Uzgodnienia dokumentacji projektowych	0	4	6	2	12
6.	Kontrola obiektów przed przystąpieniem do użytkowania w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane	3	2	10	2	17
7.	Kontrole inwestycji w trakcie trwania budowy	0	0	1	0	1

W zakresie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wydano:

- 8 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 6 opinii - projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

Do uzgadnianych prognoz i projektów nie wniesiono uwag.

- 38 opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, które to zamierzone przedsięwzięcia dotyczyły zbierania i przetwarzania odpadów, budowy drogi gminnej, budowy zbiornika na olej opałowy, budowy zbiornika na olej napędowy, rozbudowy sieci wodociągowej, budowy studni głębinowej lecz najwięcej spraw, bo aż 23 dotyczyło wykonania instalacji fotowoltaicznej. Łączna planowana moc projektowanych instalacji wynosić będzie około 578 MW, średnia wielkość wnioskowanej instalacji wynosiła 26,3 MW.

Konieczność przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (ze wskazaniem zakresu raportu) uznano w przypadku 8 przedsięwzięć (budowa elektrowni fotowoltaicznych o mocy 70 MW, 125 MW i 178 MW oraz zbierania i przetwarzania odpadów).

- 2 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dotyczyły budowy farmy fotowoltaicznej oraz zbierania i przetwarzania odpadów.

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane:

- przeprowadzono **17 kontroli** obiektów w związku ze zgłoszeniem o zamiarze ich użytkowania, podczas których dokonywano przeglądu dokumentacji projektowej uzgadnianej przez rzeczoznawców ds. higieniczno-sanitarnych. Kontrole w tym trybie dotyczyły inwestycji: rozbudowy warsztatu, rozbudowy wiaty, budowy budynku dziennej opieki dla osób starszych, przebudowy noclegowni dla bezdomnych, remontu szkoły wraz z projektem zagospodarowania terenu wokół obiektu, budowy hali sportowej, remontu przedszkola, budowy budynku usługowego, przebudowy szpitala, budowy hali magazynowej, rozbudowy sieci wodociągowej, budowy budynku użyteczności publicznej. W wyniku kontroli wydano opinie pozytywne, jednakże w 5 na 17 obiektów stwierdzono nieprawidłowości, które polegały na odstępstwach od uzgodnionych projektów poprzez brak urządzeń higieniczno-sanitarnych w pomieszczeniach socjalnych. W związku z nieprawidłowościami i ich wagę dla higieny pracowników, w opiniach zastrzeżono konieczność ich usunięcia przed przystąpieniem do użytkowania obiektów.

Na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonano:

- **12** uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych: zmiany sposobu użytkowania obiektu z funkcji mieszkalnej na usługową, budowy stacji uzdatniania wody, budowy sieci wodociągowej, przebudowy budynku użyteczności publicznej, nadbudowy i przebudowy szpitala, budowy hali magazynowej, budowy zakładu produkcyjnego. W wyniku analizy dostarczonych projektów budowlanych wskazywano niezgodne z przepisami rozwiązania funkcjonalno-użytkowe pomieszczeń oraz braki w wyposażeniu sanitarnym. Nieprawidłowości dotyczyły głównie braku przedsionka w toalecie ogólnodostępnej nieprzystosowanej dla osób niepełnosprawnych, braku ciągu sterylizacyjnego i luk w zakresie armatury sanitarno-higienicznej tj, umywalk i zlewów. Wydano pozytywne opinie gdyż wnioskodawcy usunęli wskazane nieprawidłowości przed wydaniem opinii.

III. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono **620** kontroli sanitarnych, w tym 104 w zakresie respektowania przepisów przeciwepidemicznych. W zakresie urzędowej kontroli żywności i monitoringu jakości wody pobrano **264** próby do badań laboratoryjnych. W zakresie nadzoru nad warunkami higienicznymi nauczania wykonano **691** badań fizycznych dotyczących ergonomii stanowisk uczniów i tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych.

Szczegółowy wykaz zadań realizowanych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 r. zamieszczono w tabeli nr 2.

Tabela nr 2

Działanie Pion nadzoru	Badania	Pobrane próbki	Kontrole	Decyzje merytoryczne	Decyzje płatnicze	Postanowienia	Tyt. wykonane	Mandaty	Grzywny i kary pieniężne	Wnioski o ukaranie
Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku i kosmetyków	-	175	212	45	56	-	-	16	-	0
Prewencja chorób zawodowych	-	-	47	10	4	1	-	-	-	-
Higiena dzieci i młodzieży	691	-	58	1	1	-	-	-	-	-
Nadzór przeciwepidemiczny	-	-	136/ *	3	34	11	25	42	3	25
Higiena komunalna	-	89	167	159	18	7	-	2	0	1
Łącznie	691	264	620	218	113	19	25	60	3	26

/* w tym 104 w zakresie przestrzegania obostrzeń przeciwepidemicznych, które były realizowane przez pracowników wszystkich pionów

III.1 OCENA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA

Na terenie powiatu mogileńskiego w 2022r. wodę do spożycia dostarczały 22 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, których wykaz według wydajności dobowej produkcji zamieszczono w tabeli nr 3.

Ilość wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w porównaniu do roku ubiegłego nie uległa zmianie. Żaden wodociąg nie został rozbudowany, ani na stałe nie połączony z innym wodociągiem. Wodociągi były łączone tylko na czas prowadzonych działań naprawczych w przypadku pogorszenia jakości wody. Z użytkowania czasowo wyłączono 3 SUW wodociągów:

- Kościeszki, na czas od 01.01.2022r. do 25.05.2022r. i od 03.06.2022r. do 18.07.2022r.; odbiorcy wody w tym czasie korzystali z wody produkowanej przez SUW Jeziora Wielkie,
- Kuśnierz, na czas remontu (modernizacja wodociągu rozpoczęta 21.03.2022r. i przed upływem roku nie zakończona) odbiorcom wodę dostarczano z SUW w Gaju,
- Kwieciszewo z uwagi na wystąpienie awarii sterowania ujęcia wody SUW została wyłączona na czas od 14.09.2022r. do 24.09.2022r.; odbiorcom wodę dostarczano z SUW w Mogilnie.

Tabela nr 3

Lp.	ADMINISTRATOR	WODOCIĄGI WEDŁUG DOBOWEJ PRODUKCJI WODY (w m ³ /dobę)		
		< 100	101-1000	1001-10000
1.	Mogileńskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. Z o. o w Mogilnie (dalej: MPGK w Mogilnie)	Pałędzie Dolne Niestronno	Kwieciszewo Procyń Wasielewko Wylatowo Padniewo	Mogilno
2.	Zarząd Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strzelnie (dalej: ZGKiM w Strzelnie)	Ostrowo Sławsk Dolny Markowice	Strzelno Wronowy Bronisław Ciechrz	-
3.	Gminny Zakład Utrzymania Dróg Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jeziorach Wielkich (dalej: GZUDGKiM w Jeziorach Wielkich)	Kościeszki Kuśnierz	Jeziora Wielkie Gaj	-
4.	Gmina Dąbrowa	-	Krzekotowo Szczepanowo	-
Łącznie w danej grupie wydajności:		7	14	1

Do Komisji Europejskiej raportowane są dane z monitoringu dwóch największych miejskich wodociągów:

- **Mogilno** o produkcji 2448,0m³/dobę z uwagi na ilość produkowanej wody powyżej 1000 m³/dobę,
- **Strzelno** o produkcji 778,1m³/dobę z uwagi na liczbę zaopatrywanych w wodę mieszkańców powyżej 5 tysięcy.

Spośród wymienionych w tabeli nr 3 wodociągów największy udział w zaopatrzeniu mieszkańców powiatu miały wodociągi mieszczące się w przedziale produkcji dobowej od 101 do 1000 m³- łącznie zaopatrywały 25 334 mieszkańców, co stanowi 58,3% ogółu ludności zaopatrywanej w systemie zbiorowym. Wodociągi o produkcji dobowej <100m³ zaopatrywały łącznie 4 010 mieszkańców (9,2% ogółu).
Największy z wodociągów – Mogilno o dobowej produkcji w przedziale 1001 do 10000m³, zaopatrywał 14 066 mieszkańców (32,4% ogółu)

Łączna liczba ludności zaopatrywana w wodę przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w powiecie mogileńskim w 2022r. wynosiła 43 410 i w porównaniu do roku ubiegłego (43 993) nieznacznie uległa zmniejszeniu.

W przypadku części wodociągów istnieje możliwość pierścieniowego połączenia sieci sąsiednich wodociągów, dotyczy to wszystkich wodociągów na terenie gmin Jeziora Wielkie, Dąbrowa i Mogilno. Na terenie Gminy Strzelno takiej możliwości nie ma, a jest to bardzo istotne z punktu bezpieczeństwa wodnego, ponieważ w przypadku awarii na danym SUW, jego sieć można przyłączyć do sieci innego SUW, bez potrzeby dostarczania mieszkańcom wody butelkowej czy z beczkowitzu.

Stopień zwodociągowania terenu, na podstawie danych uzyskanych od administratorów wodociągów, szacuje się podobnie od kilku lat i wygląda następująco w poszczególnych gminach: Dąbrowa - 99,9%; Strzelno -99,7%; Mogilno - 99,6%; Jeziora Wielkie -99,6%. Sieć wodociągowa obejmuje wszystkie zamieszkałe tereny powiatu, jedynie pojedyncze gospodarstwa domowe są zaopatrywane w wodę z ujęć indywidualnych – studni kopanych, których jakość nie jest kontrolowana przez organy PIS.

Długość wszystkich sieci wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w powiecie mogileńskim wynosiła 684,0 km i w stosunku do roku poprzedniego (677,5 km) uległa zwiększeniu o 6,5 km, poprzez budowę nowych odcinków sieci, głównie na terenie gminy Mogilno.

Ilość wody dostarczana ludności w powiecie mogileńskim w 2022r w ramach zbiorowego zaopatrzenia wynosiła 7 911,0 m³/dobę i wskazuje tendencje wzrostową na przestrzeni ostatnich lat (tabela nr 4).

Tabela nr 4

WODOCIĄGI WEDŁUG DOBOWEJ PRODUKCJI WODY (m ³ /dobę)	ILOŚĆ WODY WYPRODUKOWANEJ W LATACH:				
	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.
<100	548,9	553,7	540,6	603,8	588,1
101-1000	4162,5	4 691,9	5 088,9	5 096,5	4874,9
>1001	1812,8	1 915,5	1 801,6	1 963,8	2448,0
Razem	6524,2	7 161,1	7431,1	7 664,1	7 911,0

SUW Mogilno wyprodukowała w stosunku do lat poprzednich więcej wody o 24,6%, co wynika z faktu, iż dostarczała wodę mieszkańcom w Kwieciszewie, gdyż SUW Kwieciszewo była długi okres czasu wyłączona z powodu awarii, natomiast w przypadku SUW Strzelno nastąpił spadek wyprodukowanej wody w stosunku do roku poprzedniego o 4,6%.

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności w 2022r. analogicznie jak w latach poprzednich w 100% pochodziła z ujęć podziemnych z pokładów trzecio i czwartorzędowych zlokalizowanych przede wszystkim na terenach rolniczych. Jakość ujmowanej wody nie wymaga stosowania skomplikowanych procesów uzdatniania.

JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA

Pobrano do badań 327 próbek wody przeznaczonej do spożycia, z czego 45 było kwestionowanych (13,8%):

- w ramach kontroli urzędowej pobrano 72 próbki, z czego kwestionowano 9 próbek (12,5%)
- w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa pobrały 255 próbek, z czego kwestionowano 36 próbki (14,1%).

Odsetek kwestionowanych próbek dotyczył:

- w zakresie badań mikrobiologicznych: podwyższonej wielkości parametru ogólnej liczby bakterii w 22°C (6,1%), obecność bakterii grupy coli (3,0%) i E.coli (1,2%) oraz paciorkowców kałowych (0,3%),
- w zakresie badań fizyko-chemicznych: ponadnormatywnej zawartości mętności i manganu (1,8%), żelaza (1,2%), twardości i sodu (0,3%).

Na 7 wodociągów publicznych zbiorowego zaopatrzenia wydano decyzje administracyjne nakazujące podjęcie skutecznych działań naprawczych w związku z przekroczeniami, w tym:

- 6 z powodu przekroczeń mikrobiologicznych na wodociągach: Mogilno, Pałędzie Dolne, Lubieszewo, Ciechrz, Ostrowo, Wronowy,

- 1 z powodu przekroczeń mikrobiologicznych i fizykochemicznych na wodociągu Kościeszki.

Analizując jakość wody produkowanej przez poszczególne wodociągi zbiorowego zaopatrzenia, należy zauważyć, że z wody o dobrej jakości (przez cały rok) korzystali mieszkańcy zaopatrywani przez 5 wodociągów (22,7%): Wasielewko, Wylatowo, Kwieciszewo, Niestronno i Szczepanowo. W pozostałych 17 wodociągach (77,3%) wystąpiły przekroczenia badanych parametrów, zarazem te incydentalne – krótkoterminowe, jak i te utrzymujące się przez dłuższy czas. Natomiast w latach poprzednich odsetek takich wodociągów przedstawiał się następująco: w 2020 - 40,90%, w 2019 - 54,5%, w 2018 - 36,4%, w 2017r. - 54,5%. Wobec tego w latach poprzednich więcej wodociągów produkowało wodę o jakości niekwestionowanej przez cały rok.

W 2022r. pogorszenie jakości wody wystąpiło zarówno w zakresie parametrów mikrobiologicznych, jak i fizyko-chemicznych. W 3 przypadkach: Kościeszki, Lubieszewo, Pałędzie Dolne, pogorszenie jakości wody wystąpiło dwa razy w ciągu roku, natomiast w przypadku wodociągu w Ostrowie pogorszenie wody odnotowano trzy razy.

Jednokrotnie na odcinku sieci Ostrowo , na odcinku sieci Pałędzie Dolne i na odcinku sieci Mogilno oraz na całej sieci Lubieszewo orzeczono o braku przydatności wody do spożycia w krótkich okresach czasu ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych

W pozostałych przypadkach przekroczeń normatywów higienicznych orzekano o warunkowej przydatności wody do spożycia (po przegotowaniu).

Przekroczenia parametrów normatywnych wynikały najczęściej z nieprawidłowości w procesie uzdatniania wody bądź były wynikiem awarii.

Szczegółowe informacje o jakości wody z poszczególnych wodociągów przekazano w formie ocen okresowych administratorom wodociągów z powiadomieniem Wójtów i Burmistrzów oraz w formie ocen obszarowych(dane dotyczące obszaru gminy) Staroście Mogileńskiemu , Wójtom, Burmistrzom.

JAKOŚĆ WODY Z INDYWIDUALNYCH UJĘĆ

Wodę z własnych ujęć pobierają dla celów produkcji lub handlu podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji żywności lub dla potrzeb swojej działalności :

1. Oerlemans Food Polska Sp. z o. o. w Strzelnie,
2. Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego „Bronisław” S.A w Bronisławiu,
3. Baza Rybacka „Inter-Fish” Sp. z o. o w miejscowości Czerniak,
4. Zbych-Pol & Mobet Sp. z o.o. w Mogilnie restauracja i hotel,
5. Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu w miejscowości Radunek,
6. DPS Siemionki (dom pomocy społecznej),
7. Wood Glass Team Sp. z o.o Strzelno (producent okien).

Wszystkie wodociągi zostały skontrolowane, za wyjątkiem DPS Siemionki (wyłączone z użytkowania)

Na 2 indywidualne ujęcia wydano decyzje administracyjne nakazujące podjęcie skutecznych działań naprawczych w związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi, oraz na 1 ujęcie decyzję w związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi i fizykochemicznymi. Orzeczono o warunkowej przydatności wody we wszystkich przypadkach. Przeprowadzone działania naprawcze doprowadziły do uzyskania jakości zgodnej z normatywami.

STAN SANITARNO-TECHNICZNY URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH

Przedmiotem kontroli na 11 wodociągach była ocena stanu technicznego infrastruktury wodociągowej - nie stwierdzono nieprawidłowości. Producenci wody oraz organy samorządowe na bieżąco modernizują istniejącą infrastrukturę wodociągową w celu poprawy sytuacji w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę poprzez wymianę pomp głębinowych, wymianę kruszyw filtracyjnych (piaski i żwirki) w odzłaziaczach oraz prowadzenie remontów w budynkach hydroforni. W jednym przypadku wprowadzono nową technologię uzdatniania wody tj. na indywidualnym ujęciu DPS w Siemionkach gdzie wprowadzono lampę UV do dezynfekcji wody.

OCENA SKAŻENIA INSTALACJI CIEPŁEJ WODY BAKTERIAMI Z RODZAJU Legionella sp.

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, na pływalni, w obiektach świadczących usługi hotelarskie oraz w placówkach oświatowo –wychowawczych przeprowadzono badania wody

cieplej z wewnętrznych instalacji wodociągowych w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella sp.* Badania były prowadzone zarówno w ramach kontroli urzędowej - PPIS (8 prób), jak i kontroli wewnętrznej- KW przez podmioty zarządzające (66 prób). Dane przedstawiono w tabeli nr 5.

Szczególne zagrożenie dla zdrowia wynika z obecności bakterii *Legionella* w wodzie instalacyjnej w postaci aerozolu wodno-powietrznego (z pryszniców, jacuzzi), zwłaszcza gdy korzystają z tych urządzeń osoby o obniżonej odporności lub chore. Namnażaniu się bakterii sprzyjają: nagromadzone osady kamienia, rdzy, glonów i mułu w instalacjach wodociągowych, brak dezynfekcji termicznej.

Tabela nr 5

Typ obiektu	Liczba prób pobranych		Liczba prób z przekroczeniem		Liczba obiektów ze skażeniem wysokim/ b. wysokim
	KW	PPIS	KW	PIS	
Szpital	5	3	0	2	1
ZOL	6	0	0	0	0
ZPO	0	0	0	0	0
DPS	9	3	0	0	0
Obiekty hotelarskie	14	0	0	0	0
Pływalnie	24	2	0	0	0
Inne (szkoła, przedszkole i żłobek)	8	0	0	0	0
RAZEM	66	8	0	2	1

W jednym przypadku - Szpital Mogilno -woda w instalacji nie spełniała obowiązujących wymagań. Pobrane próbki wody z instalacji wodociągowej świadczyły o średnim (izba przyjęć) i wysokim skażeniu (oddział położniczy) instalacji bakteriami *Legionella sp.* Wydano decyzję nakazującą podjęcie działań zmierzających do doprowadzenia jakości wody ciepłej w całej instalacji wewnętrznej do zgodnej z wymaganiami określonymi w przepisach prawa oraz nakazując wyłączenie z użytkowania do czasu poprawy jakości wody wszystkie prysznice w oddziale położniczym. Dyrekcja Szpitala podjęła działania naprawcze, jednocześnie zapewniając dostęp pacjentkom do zastępczych natrysków. Jakość wody została doprowadzona do zgodnej z przepisami prawa, co zostało potwierdzone przedstawionymi wynikami badania próbek kontrolnych wody.

W przypadku obiektów użyteczności publicznej, głównie świadczących usługi noclegowe, pływalnia oraz placówek oświatowo-wychowawczych, właściciele/zarządzający wykonują badania w przedmiotowym zakresie w ramach kontroli wewnętrznej. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego ocenia się wywiązywanie się administratorów obiektów z obowiązków nadzoru nad jakością wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynków. W większości przypadków właściciele wywiązują się z tych obowiązków.

INTERWENCJE DOTYCZĄCE JAKOŚCI WODY

W okresie sprawozdawczym odnotowano **2 wnioski** o interwencję:

1. wskazywał na złą jakość wody przeznaczonej do spożycia, z wodociągu w Jeziorach Wielkich jako przyczynę pojawienia się problemów zdrowotnych dziecka (wysypka, zaczerwienienie skóry po kąpieli). Administrator urządzenia w ramach kontroli wewnętrznej

wykonał badania wody, które nie potwierdziły nieprawidłowości w zakresie badanych parametrów mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych. Poinformowano wnioskodawcę o zasadach eksploatacji wewnętrznej (w domu) instalacji wodociągowej.

2. wskazywał pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia z wodociągu w Kwieciszewie jako przyczynę pojawienia się niewłaściwego zabarwienia wody. Przyczyną pogorszenia barwy wody była awaria sterownika na ujęciu wody, co miało wpływ na jej jakość. Na czas usunięcia awarii wodociąg został wyłączony z użytkowania, a odbiorcom dostarczono wodę z wodociągu w Mogilnie. Organ zobowiązał administratora do monitorowania jakości wody oraz poinformowania wszystkich odbiorców o awarii, zalecając jednocześnie gotowanie wody surowej przed spożyciem. Po usunięciu awarii jakość wody w badanych kontrolnych próbkach odpowiadała normatywowi higienicznemu.

III. 2. JAKOŚĆ WODY DO KĄPIELI

PLYWALNIA

Kryta pływalnia w Mogilnie z wydzielonymi pomieszczeniami na siłownię, masaż klasyczny, sauny i grotę solną. Organ w zakresie zadań statutowych wykonywał badania wody z częstotliwością i zakresem ustalonym w harmonogramach pobierania próbek wody (9 prób), zaś zarządzający pływalnią wykonywał badania jakości wody (125 próbek) w oparciu o harmonogram uzgodniony z PPIS w Mogilnie. Przedmiotowy nadzór potwierdził, iż użytkownicy pływalni korzystali z wody nie stwarzającej ryzyka dla ich zdrowia na podstawie czego wydano pozytywną zbiorczą roczną ocenę jakości wody do kąpieli.

KĄPIELISKA

W sezonie funkcjonowały 2 kąpieliska: w **Przyjezierzu** oraz **Wiecanowie**. Pobrane próbki wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej zgodnie z harmonogramem nie wykazały przekroczenia parametrów normatywnych. Organ PIS pobiera próbki przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, w trakcie sezonu badania prowadzą administratorzy kąpielisk. Łącznie wydano 10 ocen o przydatności wody do kąpieli. Zarówno PPIS w Mogilnie, jak i organizatorzy kąpielisk prowadzili i aktualizowali zgodnie z okresem trwania sezonu kąpielowego *Internetowy Serwis Kąpieliskowy*. Na bieżąco na stronach internetowych PSSE w Mogilnie publikowane były komunikaty o jakości wody w kąpieliskach. Po zakończeniu sezonu kąpielowego w 2022r., przeprowadzono klasyfikację jakości wody dla obydwóch kąpielisk. Posiadały one pełen zestaw danych tj. 16 próbek wody - przebadanych na przestrzeni 4 sezonów kąpielowych. Podobnie jak w roku poprzednim woda w obu kąpieliskach otrzymała status: „doskonała”. Klasyfikację jakości wody przeprowadzono na podstawie wyników badań parametrów mikrobiologicznych tj. *Escherichia coli* i *enterokoki*.

Woda w kąpieliskach i stan sanitarny plaż stwarzały bezpieczne warunki wypoczynku i rekreacji w sezonie letnim w 2022 r.

III.3. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Obiekty użyteczności publicznej stanowią różnicowaną grupę zarówno pod względem ich przeznaczenia jak i wymagań sanitarnych, których spełnienie jest warunkiem ich bezpiecznego użytkowania. W 2022r. na terenie powiatu mogileńskiego podobnie, jak w latach poprzednich ocenie zostały poddane wybrane grupy obiektów użyteczności publicznej

m.in. obiekty świadczące usługi w zakresie upiększania ciała, odnowy biologicznej, kontrolowano bazę noclegową oraz przestrzenie publiczne związane z wypoczynkiem, turystyką i rekreacją, a także cmentarze, warunki przeprowadzania ekshumacji, obiekty obsługi pasażerów zbiorowego transportu publicznego. Skontrolowano ogółem 102 obiekty użyteczności publicznej, co stanowiło 32,6% spośród 313 ujętych w ewidencji. Przeprowadzono 103 kontrole. Nadto nadmienić należy że poza tymi kontrolami obiekty użyteczności publicznej były w okresie epidemii kontrolowane w zakresie przestrzegania obostrzeń przeciwepidemicznych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów; były to obiekty handlowe, lokale gastronomiczne, basen, lodowisko, zakłady fryzjersko-kosmetyczne, solaria.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały rażących nieprawidłowości. Ogólnie właściciele dbali o czystość i porządek na terenie w/w obiektów. Na 1 obiekt (świetlica wiejska w Pałędziu Dolnym gm. Mogilno) wydano decyzję nakazującą przeprowadzenie remontu malarskiego oraz doprowadzenie ciepłej wody do umywalek i wykonanie wentylacji w sanitariacie.

Mieszkańcom i osobom wizytującym powiat mogileński zapewniono **dostęp do publicznej toalety** w 6 punktach: 3 stałe szatnie w miastach (2 w Strzelnie z automatycznym systemem bezobsługowym) , 2 ogólnodostępne zlokalizowane w innych obiektach oraz 1 sezonowy. Skontrolowano 5 ustępów. Stan sanitarny oraz otoczenie wokół nich utrzymane były odpowiednio. Nie stwierdzono zaniedbań w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w środki czystościowe i dezynfekcyjne. Większość ustępów, zwłaszcza sezonowy w Przyjezierzu, wymaga podniesienia standardu, co uczyniłoby je łatwymi do utrzymania w czystości. Jedynie toaleta publiczna przy amfiteatrze w Mogilnie ma wyższy standard użytkowy

Warunki obsługi podróżujących autobusami – obsługę zapewniono w budynku dworca autobusowego w Mogilnie i krytym przystanku autobusowym w Strzelnie. Obiekty są na bieżąco sprzątane. Podróżni na przystanku w Strzelnie mają możliwość skorzystania z pobliskiego ustępu publicznego, zarządzanego przez Gminę. Podróżni na dworcu w Mogilnie mają możliwość korzystania z toalety (2 kabiny ustępowe), środki higieniczne w toalecie zapewnia administrator dworca. Gospodarka odpadami komunalnymi była prowadzona właściwie.

Skontrolowano 17 **przystanków autobusowych** będących w gestii gmin na terenie dwóch gmin Strzelno i Mogilno. Utrzymywane były w należyтым stanie sanitarno - porządkowym. Wszystkie były wyposażone w kosze na odpadki. Na każdym przystanku w widocznym miejscu umieszczono informacje o zakazie palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. Należy zwrócić uwagę, że na terenie pozostałych gmin dokonywana jest systematyczna wymiana starych wiat przystankowych na nowe, estetycznie wykonane z materiałów łatwych do utrzymania w czystości, jednak jeszcze nadal się zdarza, że są dewastowane, w tym przez samych użytkowników.

Warunki obsługi podróżujących kolejami - w 2022 r. mieli do dyspozycji w Mogilnie dworzec tymczasowy typu kontenerowego, wyposażony w małą poczekalnię, łącznie z toaletą i kasą biletową. Budynek dworca wraz z terenem przyległym jest remontowany i czasowo został zamknięty, stąd ustawiono zastępczy kontener. Kontener, jak i perony na bieżąco są sprzątane, wyposażono je w kosze na odpadki. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Warunki higieniczno-sanitarne w miejscach do noclegu

Nocleg podróżni i goście mogą odbyć w znacznej i zróżnicowanej bazie noclegowej, w tym:

- obiekty hotelarskie typu:
  - *hotele skategoryzowane*- 2 obiekty (kat.**), stan sanitarny i wyposażenie bez zastrzeżeń. Administratorzy prowadzą monitoring jakości wody ciepłej użytkowej w zakresie obecności w wodzie bakterii Legionella sp. Wyniki były prawidłowe.
  - *hotele nieskategoryzowane* -6 obiektów, skontrolowano 2, wszystkie utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym; w jednym przypadku „ZAZ Przyjezierze” zapewnia także wyżywienie. W 2022r. zarządzający obiektami wykonali badania wody ciepłej w zakresie bakterii z rodzaju Legionella, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Jakość wody zgodna z obowiązującymi normami sanitarnymi.
  - *inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie* (nieskategoryzowane). Grupa ta obejmuje ilościowo najwięcej obiektów zewidencjonowanych, tworzących bazę noclegową całoroczną i sezonową, w tym obiekty agroturystyczne. W ewidencji znajduje się 30 tego typów obiektów, skontrolowano 15. W porównaniu do roku poprzedniego ich ilość uległa zmianie, powstał jeden nowy ośrodek wypoczynkowy w Przyjezierzu. Wszystkie obiekty spełniają minimalne wymagania co do wyposażenia dla tego typu obiektów zgodnie z obowiązującymi przepisami. W czasie kontroli wykonywano pomiary temperatury wody ciepłej oraz informowano właścicieli bądź zarządców o konieczności właściwej eksploatacji instalacji ciepłej wody w aspekcie zagrożenia bakteriami Legionella sp. Administratorzy w większości wywiązują się z obowiązku prowadzenia w obiektach monitoringu jakości wody ciepłej użytkowej w zakresie Legionella sp.

Do wyróżniających się zaliczyć należy:

- ✓ OSiR w Mogilnie (zakwaterowanie dla 60 osób). Jest to kompleks hotelowy wraz z restauracją i salą bankietową, posiada własną pralnię. Istnieje możliwość korzystania z infrastruktury rekreacyjno-sportowej: boiska, korty tenisowe, czy dostęp do jeziora. W okresie wakacyjnym na terenie ośrodka przebywają zorganizowane grupy dzieci i młodzieży. Wyegzekwowano przebadanie wody ciepłej z instalacji w kierunku obecności bakterii Legionella. Jakość wody była zgodna z obowiązującymi normami higienicznymi.
- ✓ schronisko młodzieżowe w Mogilnie przy klasztorze Braci Mniejszych Kapucynów. Dysponuje pokojami jedno- i -wieloosobowymi z dostępem bezpośrednim do łazienek przy pokojach lub ogólnodostępnych na korytarzach, a także zapleczem gastronomicznym. Z usług schroniska korzystają głównie grupy duszpasterskie.

Na terenie pozostałych skontrolowanych ośrodków nie było zastrzeżeń co do stanu sanitarno- higienicznego i estetyki obiektów. Prowadzi się bieżące remonty, dokonuje wymiany starych domków campingowych na nowe wyposażone już w pełen węzeł sanitarny oraz dokonuje się wymiany zniszczonej pościeli, koców, poduszek i materacy. W jednym w Ośrodku w Przyjezierzu stwierdzono nieprawidłowości tj., dotyczące braku badań wody ciepłej w kierunku obecności bakterii Legionella sp., wydano decyzję nakazującą przedłożenie organowi przedmiotowych badań -termin wykonania obowiązku określono na czas przed rozpoczęciem świadczenia usług noclegowych w sezonie letnim 2023r. - w trakcie realizacji.

- pole biwakowe (1) o powierzchni 950 m² funkcjonuje w sezonie w lasach miradzkich z miejscami wyznaczonymi na rozstawienie namiotów oraz przyczep campingowych, a także 5 stanowiskami na kuchnie polowe. Do dyspozycji biwakujących jest zaplecze sanitarne (budynek z prysznicami, toaletami, zmywalnią

naczyń). Administrator – GOSIR w Jeziorach Wielkich prowadzi monitoring nad jakością wody ciepłej użytkowej w zakresie Legionella sp.

- Gospodarstwa agroturystyczne (6), w roku sprawozdawczym skontrolowano 3, w tym 1 z uwagi na złożoną interwencję. W dwóch przypadkach nie wykazano nieprawidłowości. Natomiast interwencja dotyczyła niewłaściwych warunków pobytu uchodźców z Ukrainy w obiekcie Gozdawa 9. Przeprowadzono kontrolę wspólnie z przedstawicielami MOPS-u Mogilno, Straży Miejskiej, Starostwa i gminy Mogilno, która wykazała uchybienia: nieuporządkowany teren, brak wydzielonych stref zabawy dla najmłodszych oraz brak planu działania w zakresie zapobiegania inwazji gryzoni i insektów. Wydano zalecenie usunięcia nieprawidłowości w terminie 7 dni. Kontrola sprawdzająca wykazała ogólną poprawę stanu porządkowego na terenie obiektu. Zakres usług w tej agroturystyce polega głównie na udostępnianiu pokoi wczasowiczom z możliwością korzystania z kuchenki do przygotowania posiłków we własnym zakresie. Zapewniona jest bielizna pościelowa i ręczniki. Do atrakcji związanych z agroturystyką należą: jazda konna, możliwość korzystania z kortów i boiska sportowego jak również ścieżek rowerowych i spacerów po okolicy.

Dzienna lub całodobowa pomoc społeczna zapewniona jest mieszkańcom w kilku obiektach:

- *DPS w Siemionkach*,
- *Środowiskowy Dom Samopomocy w Strzelnie* (dzienny pobyt - wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- *Dom Dziennego Pobytu w Łąkiem* (dzienny pobyt dla osób w podeszłym wieku),
- *Dom Seniora „Conrado” w Żabnie* - nie wykazuje działalności, obiekt widnieje w rejestrze placówek całodobowej opieki Wojewody Kujawsko - Pomorskiego w Bydgoszczy,
- *Schronisko dla bezdomnych w Mogilnie* (przeznaczone dla kobiet i mężczyzn z terenu gminy Mogilno)
- *Schronisko dla bezdomnych mężczyzn w Gozdaninie*, nowopowstałe w 2022r.

W roku 2022 wszystkie ww. nie były skontrolowane, obiekty zaplanowane do kontroli w 2023r.

Warunki świadczenia usług. Nadzorem objęte są zakłady świadczące usługi wymagające zachowania reżimu higienicznego i sanitarnego bądź zachowania szczególnych procedur w związku z zagrożeniami zdrowotnymi. Są to:

- *zakłady fryzjerskie* -31 obiektów, skontrolowano 7. Nieprawidłowości nie stwierdzono.
- *zakłady kosmetyczne* - 37 obiektów, skontrolowano 11. W roku 2022 powstało 7 nowych zakładów kosmetycznych, w tym 2 świadczące usługi podologiczne, 2 zakłady zlikwidowano. W 1 nowo otwartym zakładzie wyegzekwowano zapewnienie właściwego węzła sanitarnego- doprowadzenie ciepłej wody do umywalki w pomieszczeniu socjalnym oraz do zlewu dwukomorowego w pomieszczeniu usługowym a także poprawę w zakresie dokumentacji i gospodarowania odpadami.

Nadzór nad procedurami działalności w zakładach kosmetycznych jest szczególnie istotny, gdyż jest to działalność objęta art. 16 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, który nakłada na właściciela obowiązek wdrożenia i stosowania odpowiednich procedur przy udzielaniu świadczeń innych niż zdrowotne, gdzie dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. Ma to na celu ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Procedury winny regulować sposób postępowania przy

wykonywaniu czynności, w trakcie których może dojść do naruszenia ciągłości powłok skóry, określać zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji oraz sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry i błon śluzowych oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad tego rodzaju obiektami obejmowało w szczególności kontrolę: procedur postępowania zapewniającego ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi przy świadczeniu usług, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, wyposażenia i urządzeń zapewniających utrzymanie higieny osobistej oraz porządku i czystości pomieszczeń; stosowania środków czystości, dezynfekcyjnych; zaopatrzenia w wodę bieżącą, w tym jakość wody wykorzystywanej w działalności; sposobu odprowadzania ścieków; sprawność wentylacji lub klimatyzacji; przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Szczególnym nadzorem objęto proces dezynfekcji i zapewnienie sterylizacji narzędzi i przyborów kosmetycznych naruszających ciągłość tkanek. Obecnie na 37 gabinetów kosmetycznych 22 (59%) posiada własne sterylizatory ciśnieniowe (w 2021r.-36%). Pozostałe mają podpisane umowy na sterylizację narzędzi z zewnętrznymi podmiotami. W niektórych gabinetach stosuje się także narzędzia jednorazowego użytku traktując je jak odpady medyczne, które bezpośrednio po użyciu wrzucane są do szczelnych pojemników i usuwane zgodnie z przepisami o odpadach medycznych. Część gabinetów kosmetycznych świadczy także zabiegi przy użyciu preparatów biologicznych nie powodujących naruszenia ciągłości tkanki. Właściciele posiadają umowy na odbiór odpadów identycznych jak o kodzie 180103 oraz dokumenty potwierdzenia ich odbioru i termicznego unieszkodliwienia; do czasu odbioru są przechowywane odpowiednio.

- *zakłady tatuażu* – 4, w 2022r. powstały 2 nowe zakłady, a 1 uległ likwidacji. Skontrolowano 2 obiekty, nie wykazano nieprawidłowości. Bielizna, sprzęt oraz preparaty kosmetyczne wykorzystywane przy świadczeniu usług w zakładach są jednorazowego użytku, sterylnie opakowane. Maszynki do tatuażu nie wymagają sterylizacji (wymienne końcówki-jednorazowego użytku), podczas zabiegów są odpowiednio zabezpieczane. Używa się odpowiednich środków dezynfekcyjnych. Wymagania co do procedur jak w zakładach kosmetycznych.

- *zakłady odnowy biologicznej*- 16 obiektów, skontrolowano 8. Podobnie jak w latach poprzednich w związku z wejściem w życie w 2018r. *ustawy z 15 września 2017r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium* zostały one objęte szczególnym nadzorem. Nadmierne korzystanie z solarium grozi rakiem skóry. Zakres kontroli obejmował udostępnianie solarium małoletnim (osobom, które nie ukończyły 18 roku życia), reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium, a także obowiązku umieszczania w miejscu udostępniania solarium czytelnej i widocznej informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Obiekty spełniają ogólne wymagania higieniczno-sanitarne i są wyposażone w nowoczesny i profesjonalny sprzęt do ćwiczeń. Warunki dezynfekcji powierzchni prawidłowe.

Zapewnienie warunków do rekreacji :

W ewidencji znajduje się 11 tego typów obiektów, skontrolowano 5. W porównaniu do roku poprzedniego ich ilość uległa zwiększeniu, poprzez oddanie do użytku 3 nowych placów zabaw, wszystkie na terenie wiejskim. W skład tej grupy wchodzi następujące typy obiektów:

- place zabaw dla dzieci (7), skontrolowano 2.

Na terenie Gminy Strzelno powstały 3 nowe place z siłowniami zewnętrznymi, wszystkie na terenie wiejskim - Stodoły, Ciencisko i Młyny, a na terenie gm. Mogilno powstał jeden

w Gębicach. Wszystkie wyposażono w nowoczesny sprzęt do zabaw. Stan sanitarno - techniczny urządzeń do zabaw jest dobry, place są oznakowane, część ogrodzonych. Piaskownice ogólnodostępne nie są zabezpieczone przed dostępem zwierząt, dlatego zwracano uwagę na częstotliwość wymiany piasku w piaskownicach.

- parki (3), skontrolowano 2.

W parku „Lotnika” w Strzelnie nie zrealizowano postanowień Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, poprzez niewykonanie zabiegów deratyzacji. Gmina Strzelno w krótkim terminie zleciła wykonanie zabiegów deratyzacji i przedstawiła protokół potwierdzający wykonanie zabiegów. Należy nadmienić, iż przedmiotowy park został poddany rewitalizacji, przebudowano istniejące ciągi pieszych, wybudowano fontannę, wykonano oświetlenia oraz monitoring obiektu, zamontowano ławki i leżaki, posadzono roślinność ozdobną. Wydzielono miejsca rekreacji (urządzenia fitness, tenis stołowy, plac zabaw dla dzieci).

- amfiteatr w Mogilnie, skontrolowano.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Obiekt jest czynny od wiosny do jesieni. Jest miejscem organizowania koncertów i innych imprez/wydarzeń plenerowych, przygotowany na 300 osób. W budynku uczestnikom imprez zapewniono toalety (2 kabiny ustępowe). Umywalki wyposażone były w ciepłą i zimną wodę, ustępy były utrzymywane czysto oraz na bieżąco dezynfekowane. Toalety są ogólnodostępne od kwietnia do września także dla spacerujących po parku i uczestników placu zabaw.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W ewidencji znajdują się 24 *cmentarze parafialne*. Skontrolowano 3, nieprawidłowości nie stwierdzono. Większość cmentarzy zlokalizowanych jest na terenach wiejskich, część z nich posiada kaplice udostępniane żałobnikom na określony czas przed ceremonią pogrzebową, ich stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. W wyniku prowadzonego nadzoru cmentarze oceniono pozytywnie. Gospodarka odpadami pochodzącymi z terenu cmentarzy, prowadzona była prawidłowo, na niektórych stosowano selektywną zbiórkę odpadów. Zarządzający cmentarzami posiadali i okazywali do wglądu dokumentację potwierdzającą ich wywóz przez wyspecjalizowane podmioty.

Na terenie powiatu tylko przy dwóch cmentarzach w Strzelnie i Mogilnie funkcjonują *domy przedpogrzebowe*. Jeden znajduje się przy zakładzie pogrzebowym w Strzelnie, administrowany przez prywatny podmiot, który jednocześnie świadczy usługi jako zakład pogrzebowy (sprzedaż trumien, przeprowadzanie ekshumacji, transport zwłok), a drugi nowopowstały (parafialny) zlokalizowany jest na terenie cmentarza w Mogilnie. Na wyposażeniu domów znajdują się chłodnie do przechowywania zwłok, pokój pożegnań i kaplica ceremonialna, a także pomieszczenie do przygotowania zwłok (mycie, ubiór). Obiekty są skanalizowane i zwodociągowane, z dostępem do toalety dla obsługi. Skontrolowano 1 nowopowstały na wniosek parafii. Stwierdzono nieprawidłowości, a decyzja określająca obowiązki ich usunięcia została w krótkim czasie wykonana. Chodziło głównie o zapewnienie higienicznych warunków pracy dla osób z obsługi.

W 2022 r. wydano 46 decyzji administracyjnych zezwalających na *ekshumacje* oraz 6 postanowień na *sprowadzenie zwłok z zagranicy*. Przedstawiciele organu uczestniczyli w 3 ekshumacjach zwłok przed okresem mineralizacji (przed upływem 20 lat). Warunki określone w wydanych decyzjach przez PPIS w Mogilnie zostały zachowane. Przy pozostałych ekshumacjach nie uczestniczono z uwagi na minimalne zagrożenie epidemiologiczne i ekshumowanie przez profesjonalne podmioty.

Skontrolowano także **inne obiekty użyteczności publicznej**: stacje paliw(3), boisko (1), osiedla mieszkalne (2), parking (1), świetlice (3), kostnica cmentarna na wsi (1), targowisko (1), zakład pogrzebowy (1), transport osobowy- autobusy i transport specjalny-zwłok (6) Wszystkie spełniały wymagania co do wyposażenia wg typu obiektu, jednak w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne:

- *świetlica wiejska w Palędziu Dolnym* - brudne i zawilgocone ściany w pomieszczeniach sali głównej oraz kuchni, brak ciepłej wody (przy umywalkach) i wentylacji w sanitariacie. Wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości w terminie do dnia 20.06.2023r..

- *zakład pogrzebowy w Mogilnie* - niewłaściwe gospodarowanie odpadami. Właściciel nie posiadał dokumentów potwierdzających przekazanie odpadów niebezpiecznych do termicznego unieszkodliwienia w spalarni. Wydano decyzję nakazującą usunięcie odpadów i przedłożenie dokumentacji potwierdzającej ich usunięcie w terminie do dnia 31.12.2022r. (decyzja wykonana).

Interwencje dotyczące obiektów użyteczności publicznej

W okresie sprawozdawczym odnotowano 19 wniosków o interwencję, z czego organ rozpatrzył 7 natomiast 12 wniosków przekazano do rozpatrzenia wg właściwości.

Wnioski rozpatrzone przez PPIS dotyczyły:

- niewłaściwej gospodarki odpadami komunalnymi pochodzącymi ze sklepu wielkopowierzchniowego. Interwencja uzasadniona, nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 300.00zł. na właściciela, który w szybkim terminie zaopatrzył sklep w odpowiednią ilość pojemników do gromadzenia odpadów,
- uciążliwego hałasu pochodzącego z wentylatorów mechanicznych, zamontowanych w obiekcie rolniczym. Podjęta interwencja nie wykazała podstaw do podjęcia rozstrzygnięć przez PPIS; sprawę przekazano do PINB w celu wyjaśnienia prawidłowego wykonania instalacji wentylacyjnej.
- nieprzestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19 w restauracji w Mogilnie - organizowanie balu karnawałowego, **interwencja** nie potwierdziła zarzutów,
- zaśmiecania części wspólnych posesji wielorodzinnej -klatki schodowej i podwórka na terenie wsi w gm. Mogilno, , **interwencja** nie potwierdziła zarzutów,
- zaśmiecania posesji i gromadzenia śmieci na posesji na wsi w gm. Strzelno, **interwencja** nie potwierdziła zarzutów,
- niewłaściwych warunków przechowywania bielizny czystej i braku kratki wentylacyjnych w domkach należących do ośrodka wypoczynkowego w Przyjezierzu, podjęta interwencja nie potwierdziła zarzutów,
- niewłaściwych warunków pobytu uchodźców z Ukrainy w obiekcie Gozdawa 9. Opisano przy obiektach agroturystycznych, na str.15

STAN SANITARNY PLACÓWEK SŁUŻBY ZDROWIA

Nadzorem sanitarnym objęto 55 obiektów :

-obiekty SPZOZ w Mogilnie: Szpital Powiatowy w Mogilnie, Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Strzelnie, przychodnie rejonowe w Strzelnie i Mogilnie, poradnie lekarzy POZ w Wylatowie, Markowicach, Dąbrowie i Gębicach, ambulatorium Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej w Mogilnie, Laboratorium Analityczne w Mogilnie i Strzelnie (do 30.09.2022r.), punkt pobrań w Strzelnie (od 01.10.2022r.), Zespół Ratownictwa Medycznego - laboratorium analityczne w Mogilnie i w Strzelnie (13)

- podmioty prowadzone przez przedsiębiorców w formach NZOZ-y (11),
- gabinety praktyk zawodowych (28)
- stacja Dializ Sp z o.o. w Strzelnie
- Punkt pobrań Vitalabo Sp. z o. o. w Mogilnie
- Zakład Aktywności Zawodowej

Ocenie poddawano stan sanitarny pomieszczeń, postępowanie z odpadami medycznymi w miejscach ich wytwarzania oraz czasowego gromadzenia, postępowanie z odpadami komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną, a także wdrożenie i respektowanie procedur mycia i dekontaminacji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowość w następujących obiektach:

- *poradnia dziecięca w Mogilnie* - niewłaściwy stan sanitarny powierzchni ścian i sufitów, brak pomieszczenia do przechowywania sprzętu porządkowego, środków czystościowych i preparatów dezynfekcyjnych, wyposażonego w zlew z baterią i dozownikiem ze środkiem dezynfekcyjnym. Wydano decyzję administracyjną, postępowanie w toku.
- *Poradnia POZ w Wylatowie* - niewłaściwy stan sanitarno-techniczny punktu szczepień oraz niewłaściwe gospodarowanie odpadami medycznymi (brak urządzenia chłodniczego). Wydano decyzję administracyjną nakazującą ich usunięcie, obowiązki decyzji zrealizowano. Placówka niezwłocznie zainstalowała urządzenie chłodnicze przeznaczone wyłącznie do gromadzenia odpadów niebezpiecznych przed ich odbiorem do utylizacji
- *punkt pobrań „Vitalabo Laboratoria Medyczne” Sp. z o.o. w Bydgoszczy* - stwierdzono niewłaściwie prowadzoną gospodarkę odpadami komunalnymi. Wydano decyzję nakazującą przedłożenie dokumentacji potwierdzającej prawidłowe gospodarowanie odpadami komunalnymi wytworzonymi w punkcie pobrań. Obowiązki decyzji zrealizowano.

Nadal jest aktualna decyzja wydana w 2021r. nakazującą w ZOL w Strzelnie doprowadzenie do właściwego stanu higieniczno - sanitarnego sale chorych, łazienek dla pacjentów i chorych, oraz brudownika) w terminie do 30.10.2023r.

Stwierdzono natomiast poprawę stanu sanitarnego stacji dializ „DaVita” Sp. z o. o. z uwagi na zrealizowanie obowiązków wynikających z decyzji wydanej w 2021r. poprzez odmalowanie wszystkich pomieszczeń stacji dializ. Placówka prowadzi zabiegi dializacyjne u pacjentów ze schyłkową niewydolnością nerek. Opieką obejmuje 68 pacjentów.

Jednostką SPZOZ w Mogilnie jest *Zespół Ratownictwa Medycznego* z dwoma zespołami wyjazdowymi w Mogilnie i Strzelnie. Skontrolowano 3 pojazdy stacjonujące w Mogilnie (jeden transportowy i dwa podstawowe). Wyposażenie karet podstawowych przystosowane jest do sytuacji takich jak wypadki, urazy i zachorowania, natomiast karetki transportowe używane są do transportu poszkodowanych i chorych nie wymagających intensywnego nadzoru, jak i również do transportu między szpitalnego. Karetki zaopatrzone w środki dezynfekcyjne, rękawiczki jednorazowego użytku, worki i pojemniki sztywne na odpady medyczne, które po wypełnieniu codziennie usuwane są do punktu zbiorczego odpadów medycznych przy szpitalu, a następnie odbierane przez firmę zewnętrzną. Kontrola siedziby Zespołu w Mogilnie wykazała uchybienie polegające na zabrudzeniu podłogi w pomieszczeniach socjalnych, wydano zalecenie dotyczące doprowadzenia w krótkim terminie (3 dni), do właściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni posadzek. Zalecenia zostały wykonane, podłoga została doprowadzona do właściwego stanu sanitarnego.

Prowadzony nadzór w placówkach służby zdrowia wykazał nieprawidłowości w ww. trzech przypadkach, jednak w obiektach tych utrzymywano bieżącą czystość, przeprowadzano dekontaminację powierzchni pomieszczeń i sprzętów związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, wdrożono i respektowano procedury medyczne gwarantujące bezpieczeństwo pacjentów.

III.4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

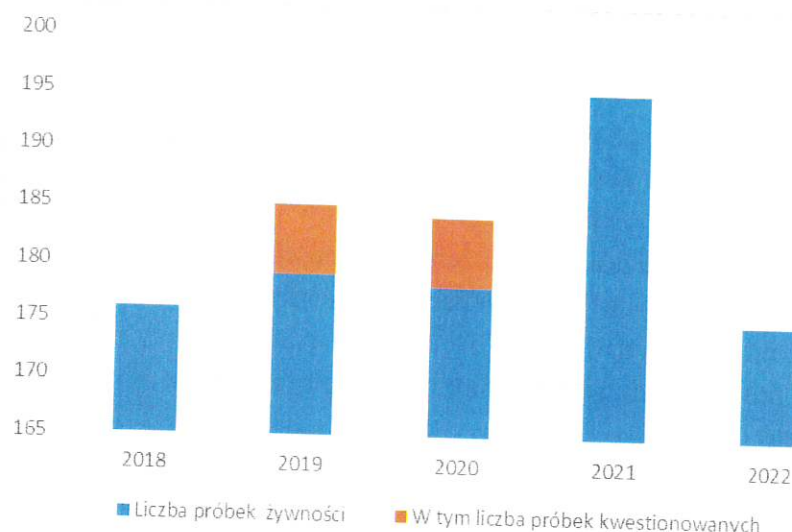
Na dzień 31.12.2022r. w urzędowym rejestrze wpisanych było **531** zakładów branży żywnościowej podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym **509** zakładów produkcji, dystrybucji oraz żywienia, **22** miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Ponadto zarejestrowano **1373** podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej/podstawowej na cele konsumpcyjne.

Skontrolowano **143** obiekty, w których przeprowadzono łącznie **212** kontroli. Ponadto dla zakładu eksportującego żywność wydano w ramach kontroli granicznej oceny bezpieczeństwa zdrowotnego dla **129** partii żywności eksportowanej do krajów spoza Unii. Organ we wszystkich przypadkach stwierdził, że zgłoszone do granicznej kontroli środki spożywcze tj. płatki ziemniaczane i skrobia ziemniaczana spełniają wymagania w zakresie wymagań zdrowotnych i mogą być przeznaczone do spożycia przez ludzi i na tej podstawie wydał **94** świadectwa o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę- eksport do Korei Południowej, Panamy, Kostaryki, Hondurasu Armenii, Serbii, Kosowa Jordanii i Ukrainy.

W roku 2022 przeprowadzono badania laboratoryjne środków spożywczych lokalnych producentów oraz producentów spoza powiatu, których produkty wprowadzano do obrotu w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu mogileńskiego. Pobrano do badań łącznie **175** prób, w tym **171** próbek środków spożywczych (nie zakwestionowano żadnej z prób) oraz **4** próby przedmiotów użytku (także nie zakwestionowane). Pobierano do badań laboratoryjnych m.in. preparaty do początkowego/dalszego żywienia niemowląt i preparaty dla małych dzieci, żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, ciasta, pieczywo, wyroby garmażeryjne, produkty mleczarskie, lody, tłuszcze roślinne, przetwory wędliniarskie, wyroby czekoladowe, owoce i warzywa, suplementy diety oraz przedmioty użytku.

Na przestrzeni lat zaobserwowano niewielki odsetek prób zakwestionowanych. Poprawa stanu sanitarno-technicznego placówek, przestrzeganie ogólnych zasad higieny w produkcji, obrocie, transporcie oraz wdrożenie w zakładach systemów kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP), ale także i urzędowa kontrola żywności sprawowana przez PIS – wszystko to wpływa na dostarczanie konsumentom żywności spełniającej wymagania zdrowotne. Dane obrazuje poniższy wykres nr 1 i tabela nr 6.

Wykres nr 1

Tabela nr 6

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba próbek żywności	176	179	178	195	175
W tym liczba próbek kwestionowanych	0	6	6	0	0

W roku 2022 otrzymano w ramach systemu RASFF 9 powiadomień alarmowych/informacyjnych o produktach niebezpiecznych. W związku z otrzymanymi powiadomieniami, przeprowadzono 19 kontroli w obiektach obrotu żywnością oraz przedmiotami użytku. W przypadku stwierdzenia obecności produktów o niewłaściwej jakości zdrowotnej monitorowano ewentualne zwroty do miejsc dystrybucji, a także dalsze działania dotyczące sposobu ich wycofania i utylizacji. Były to produkty:

- Suplement diety pn. Kerabione 60 kapsulek, do produkcji którego wykorzystano surowiec zanieczyszczony tlenkiem etylenu;
- Dzbanek do wody i napojów bambusowy Excellent Houseware Stay Cool miętowy poj. 1.7 l, zakwestionowany z uwagi na stwierdzenie włókna bambusowego oraz melaminy;
- Szczypce uniwersalne 23 cm firmy Ambition zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu migracji 4,4' diaminodifenylometanu (4,4' MDA), aniliny oraz sumy migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych w wyrobie;
- Cukinia pochodząca z Turcji zakwestionowana z powodu przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości metalaktylu;
- Gluten pszenny wykorzystany do produkcji środków piekarniczych pn, Pain chocolat prépoussé 60 g (Ciastko z czekoladą 60 g) zakwestionowany z uwagi na wykrycie tlenu etylenu (ETO);

- „Papryka czerwona” pochodząca z Turcji zakwestionowana z powodu przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości środka ochrony roślin chlorpiryfosu metylowego w produkcie;
- Łyżka szumówka Altom Design zakwestionowana z uwagi na przekroczenie migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA) z wyrobu wykonanego z tworzywa sztucznego, przeznaczonego do kontaktu żywnością;
- „Herbatka owocowa z ekstraktem z owoców” po 8 miesiącu, 200g, Humana zakwestionowana z uwagi na stwierdzenie obecności ciała obcego;
- „Szczypce wielofunkcyjne” pochodzące z Niemiec zakwestionowane z uwagi na stwierdzenie migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych w produkcie.

We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy podjęli działania w celu wycofania tych produktów z obrotu.

Najwięcej zagrożeń bezpieczeństwa żywności można oczekiwać w **zakładach produkujących żywność**, których na terenie powiatu jest **26** (automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, wytwórnia tłuszczów roślinnych, zakład produkcji proszku lodowego, zakłady zbożowo-młynarskie). W roku 2022 skontrolowano 11 zakładów, przeprowadzając 48 urzędowych kontroli.

Najliczniejsza i najbardziej zróżnicowana grupa to **zakłady obrotu**. W tej grupie zarejestrowanych jest **347** obiektów: sklepy spożywcze (w tym super, hipermarkety), kioski i stragany, apteki, magazyny hurtowe, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności i inne obiekty obrotu żywnością. W roku 2022 skontrolowano 70 miejsc obrotu żywnością, przeprowadzono 92 urzędowe kontrole.

Najczęściej stwierdzane zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego żywności to:

- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po terminie przydatności do spożycia lub nieoznakowanych,
- stan sanitarny urządzeń chłodniczych,
- niewłaściwe warunki przechowywania produktów,

Z powodu stwierdzenia tych i innych sporadycznych nieprawidłowości w 11 przypadkach na winnych zaniedbań nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 2000,00 zł. Nieprawidłowości były w krótkich terminach usuwane.

W 2022 roku w powiecie funkcjonowały **133 zakłady żywienia zbiorowego:**

- **84 typu otwartego** (bary, restauracje i zakłady małej gastronomii), z których skontrolowano 29 obiektów;
- **49 typu zamkniętego** (stołówki w placówkach lecznictwa, oświaty i wychowania, opieki, wypoczynku, jadłodajnie, świetlice), z których skontrolowano 14.

Podczas kontroli stwierdzano najczęściej nieprawidłowości:

- brudny sprzęt kuchenny i produkcyjny,
- pomieszczenie kuchni wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem,
- produkty po upływie terminu przydatności do spożycia,
- brak segregacji produktów w urządzeniach chłodniczych i ich właściwego oznakowania.

W 1 przypadku z powodu stwierdzenia licznych nieprawidłowości nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 200.00 zł.

Gospodarstwa rolne o profilu produkcji roślinnej na cele konsumpcyjne podlegają kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia higieny na etapie produkcji, przechowywania i przewozu płodów rolnych, :

- **Producenci pierwotni** – do rejestru PPIS w Mogilnie wpisano **1353** podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej, która obejmuje działalność na poziomie gospodarstw rolnych lub na podobnym poziomie uprawę produktów roślinnych, jak również ich transport wewnętrzny, magazynowanie i postępowanie z produktami w gospodarstwie (bez znaczącej zmiany charakteru produktów) i ich dalszy transport do zakładu przetwórczego.

- **Producenci pierwotni będący jednocześnie dostawcami bezpośrednimi swoich produktów do konsumenta finalnego** (osobom prywatnym, na targowiskach, bezpośrednio na terenie swojego gospodarstwa, w handlu obwoźnym jak również lokalnym sklepom i zakładom gastronomicznym) - podlegają także jedynie wpisowi do rejestru PPIS; wpisano 16 takich producentów, którzy zajmujących się sprzedają bezpośrednio. Produkcja pierwotna w zakresie dostaw bezpośrednich obejmowała w 2022 r. głównie owoce (malina, truskawka, czereśnia), a także warzywa (fasola, słonecznik, buraczki, ogórki, marchew, pietruszka, cukinia, dynia, kabaczek, cebula kapusta, kalafior, pomidor, kalarepa).

-**Producenci pierwotni będący dostawcami bezpośrednimi i prowadzący rolniczy handel detaliczny** - w tej grupie działa 4 producentów. Wprowadzają na rynek żywność przetworzoną we własnym gospodarstwie w oparciu o swoją produkcję konsumentom końcowym, a także od dnia 1 stycznia 2019 r., na rzecz zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, zlokalizowanych na ograniczonym obszarze. Produkcja taka podlega zatwierdzeniu i wpisowi do rejestru PPIS.

W 2022 roku *skontrolowano 10 gospodarstw rolnych*, w tym 2 we współpracy z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i 1 kontrolę z przedstawicielem Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Przedmiotowe kontrole przeprowadzane były w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych i sanitarnych podczas uprawy, zbioru i transportu produktów pochodzenia roślinnego. Stwierdzono zachowanie przez producentów podstawowych wymagań dobrej praktyki produkcyjnej.

W trakcie kontroli pobrano do badań w kierunku obecności pozostałości pestycydów próby: ziemniaki wczesne, cukinia, kapusta, czereśnie. W próbach nie stwierdzono przekroczenia norm dopuszczalnych.

PRZEDMIOTY UŻYTKU

W 2022 roku nadzorowano **18** sklepów i **4** hurtownie, które wprowadzały do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono **15** kontroli:

- 8 z tytułu powiadomienia alarmowego w systemie RASFF o przedmiotach użytku podlegających wycofaniu z obrotu handlowego,
- 3 w zakresie nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w aspekcie ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- 4 kontrole w związku z poborem do badań laboratoryjnych 4 prób przedmiotów użytku. *Wyniki badania potwierdziły spełnienie wymagań higienicznych.*

III.5. OCHRONA PRACOWNIKÓW PRZED CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI W ŚRODOWISKU PRACY

W 2022r. w ewidencji PPIS w Mogilnie wpisanych było **235** zakładów pracy, które zatrudniały **4504** pracowników. Przeprowadzono łącznie **69 kontroli** w tym: 23 kontrole w ramach nadzoru nad warunkami pracy, 20 kontroli w ramach nadzoru nad chemikaliami (w tym 18 kontroli dotyczyło produktów biobójczych) oraz 26 kontroli w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi. Wydano **5 decyzji** administracyjnych: 2 decyzje nakazujące poprawę warunków pracy, 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu niewłaściwie oznakowanych produktów biobójczych i 2 decyzje nakazujące wycofanie kosmetyków zawierających w swoim składzie niedozwolone substancje.

W roku 2022 we wszystkich kontrolowanych zakładach oceniano stan sanitarny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych dla pracowników. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w tym zakresie istotnych nieprawidłowości.

Przedmiotem nadzoru PIS w zakładach pracy jest w szczególności ochrona pracowników przed działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, które mogą prowadzić do powstania chorób zawodowych. Szkodliwymi czynnikami są niektóre substancje i mieszaniny chemiczne, pyły o określonej strukturze i składzie, rakotwórcze włókna azbestu, hałas, drgania mechaniczne, promieniowanie optyczne, których szkodliwy wpływ ujawnia się po przekroczeniu normatywów stężeń lub natężeń, a także czynniki biologiczne. Biorąc pod uwagę aspekt czynników biologicznych w środowisku pracy w stanie epidemii wywołanej wysoce zaraźliwym czynnikiem, do których należy Sars-Cov-2, ryzyko zakażenia się pracownika w miejscu pracy występowało wszędzie, w szczególności gdy stanowiska pracy były rozmieszczone blisko siebie, a pracownicy i pracodawcy nie stosowali się do obostrzeń. Dlatego w czasie epidemii kontrolowano głównie stosowanie się do zasad reżimu przeciwepidemicznego. Nie stało to w sprzeczności z faktem, że w podmiotach udzielających świadczeń zdrowotnych ryzyko to było i jest największe, dlatego, pomimo przejścia ze stanu epidemii do stanu zagrożenia epidemicznego nadal w placówkach tych (szpitale, przychodnie, inne obiekty, w których udzielane są świadczenia leczniczych i apteki) obowiązywało zasłanianie ust i nosa przy pomocy maseczki.

Od dnia 29 grudnia 2020 r. zmieniono rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki, włączając wirus SARS-CoV-2 do wykazu biologicznych czynników drugiej grupy zagrożenia oraz rozszerzono wykaz prac narażających pracowników na działanie czynników biologicznych z „praca w jednostkach ochrony zdrowia” na pracę w jednostkach ochrony zdrowia, w tym w pomieszczeniach izolacyjnych i zakładach, gdzie są wykonywane badania pośmiertne oraz rozszerzono okoliczności pracy w narażeniu, uznając iż jest to praca w przypadku której wynik oceny narażenia przeprowadzonej zgodnie z §5 i §6 rozporządzenia wskazuje, że czynniki

biologiczne mogą być obecne w środowisku pracy. Tym samym otwarto drogę do uznania Covid-19 za chorobę zawodową pracowników w zawodach medycznych. Do chwili sporządzenia niniejszego opracowania nie wpłynął ani jeden wniosek o stwierdzenie choroby zawodowej wywołanej zakażeniem Sars-Cov-2.

W zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi w miejscach pracy w roku 2022 przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, które wykazały wypełnianie przez pracodawców obowiązków określonych w przepisach prawa.

CHOROBY ZAWODOWE

Właściwymi do wydania orzeczenia lekarskiego stwierdzającego lub wykluczającego wystąpienie choroby zawodowej są uprawnieni lekarze placówek medycznych:

- I stopnia - poradnie chorób zawodowych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy, poradnie chorób zakaźnych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy,

- II stopnia - instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy -w przypadku odwołań od orzeczeń wydanych przez lekarzy zatrudnionych w jednostkach orzeczniczych I stopnia. Natomiast na podstawie wydanego przez jednostki orzecznicze orzeczenia lekarskiego i oceny narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku pracy lub w związku ze sposobem wykonywania pracy, właściwy Państwowy Inspektor Sanitarny stwierdza, w trybie decyzji administracyjnej, chorobę zawodową lub brak podstaw do jej stwierdzenia.

W 2022r. prowadzono **5 postępowań w sprawach o stwierdzenie choroby zawodowej**, z których w jednym przypadku postępowanie zakończono wydaniem decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej narządu głosu u nauczyciela, natomiast w czterech przypadkach wydano decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (także dotyczyły chorób narządu głosu u nauczycieli). W ciągu roku przeprowadzono 4 wizytacje w zakładach pracy w ramach postępowań wyjaśniających, w wyniku czego sporządzono 4 oceny narażenia zawodowego.

OCHRONA PRZED HAŁASEM

Narażenie na hałas jest powszechne, w szczególności w przemyśle drzewnym, produkcji materiałów budowlanych, przetwórstwie spożywczym oraz branży ślusarskiej. W 2022 r. trakcie prowadzonych kontroli w jednym przypadku stwierdzono występowanie ponadnormatywnego hałasu w zakładzie branży drzewnej, co wynika ze stosowanej technologii, jednakże pracodawca opracował i stosuje program ochrony słuchu pracowników, minimalizując ich narażenie.

OCHRONA PRZED NADMIERNYM ZAPYLENIEM

Problem zapylenia dotyczy głównie przetwórstwa spożywczego, przemysłu drzewnego i branży metalowej. W kontrolowanych w roku 2022 zakładach pracy nie stwierdzono przekroczeń w zakresie zapylenia.

W roku sprawozdawczym nie kontrolowano zakładów w zakresie *NARAŻENIA PRACOWNIKÓW NA DRGANIA MECHANICZNE I PROMIENIOWANIE OPTYCZNE*.

NADZÓR NAD OBROTEM I STOSOWANIEM w PRACY ZAWODOWEJ CHEMIKALIÓW

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w roku 2022 przeprowadzono **20 kontroli**, z czego 18 dotyczyło produktów biobójczych. W jednym przypadku stwierdzono wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych – odstraszających komary- nieprawidłowo oznakowanych oraz nieposiadających wymaganego pozwolenia na obrót, w wyniku czego wydano decyzję nakazującą wycofanie ich ze sprzedaży.

ŚRODKI ZASTĘPCZE, NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (tzw. dopalaczy) lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Na terenie powiatu mogileńskiego nie ma zakładów legalnie wytwarzających lub przetwarzających tego typu substancje czy mieszaniny, zatem działalność w zakresie nadzoru nad dopalaczami polegała przede wszystkim na działalności profilaktycznej i edukacyjnej w różnych środowiskach oraz na informowaniu i inicjowaniu działań szkół, samorządów, instytucji, innych służb i stowarzyszeń na rzecz walki z dopalaczami. W ramach akcji „Bezpieczne wakacje” prowadzono działania edukacyjne w placówkach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2022 r. nie zgłoszono żadnego przypadku zatrucia po użyciu przedmiotowych substancji jak też innych preparatów chemicznych u osoby z terenu powiatu mogileńskiego, które to zgłoszenia przekazują właściwemu PPIS placówki szpitalne w ramach współpracy.

W roku 2022 nie było powiadomień o procederze nielegalnego wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Nie ujawniono także w kontrolowanych obiektach użyteczności publicznej prób wprowadzania do obrotu środków zastępczych czy nowych substancji psychoaktywnych. Powyższe weryfikowano w odniesieniu do wyników działań operacyjnych Policji.

PRODUKTY KOSMETYCZNE

W 2022 r. roku na terenie działania PPIS w Mogilnie podlegały nadzorowi:

- 2 zakłady produkcji i konfekcjonowania produktów kosmetycznych,
- 2 zakłady konfekcjonujące produkty kosmetyczne,
- 1 hurtownia wprowadzająca do obrotu ww. produkty .
- sklepy ze sprzedażą produktów kosmetycznych,
- apteki

W 2022 r. przeprowadzono 4 kontrole w zakładach produkujących i konfekcjonujących kosmetyki oraz 22 kontrole w obiektach obrotu produktami kosmetycznymi. W wyniku przeprowadzonych kontroli **wydano 2 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu handlowego 27 produktów kosmetycznych** zawierających w swoim składzie substancje

niedozwoloną Butylphenyl Metylopropional (Lilia). Były to głównie wody toaletowe i perfumowane.

III.6. OCENA WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2022r. na terenie powiatu mogileńskiego funkcjonowały 44 placówki wychowania, nauczania, w których przeprowadzono 29 kontroli. Zorganizowane były 54 wypożyczalnie dzieci i młodzieży, z których skontrolowano 29. Kontrole przeprowadzono w 2 żłobkach, w 1 klubie malucha, w 3 przedszkolach, w 8 szkołach podstawowych i w 7 zespołach szkół oraz w 1 młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Brano pod uwagę: ocenę stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego placówki pracy szkolnej, ocenę mebli edukacyjnych i wyposażenia pod względem posiadania atestów lub certyfikatów. Sprawdzano również przestrzeganie zakazu palenia tytoniu oraz papierosów elektronicznych na terenie placówek.

W 2022r. nastąpiła poprawa zakresie warunków higienicznych w niżej wymienionych placówkach poprzez:

- remont korytarza szkolnego w Zespole Szkolno -Przedszkolnym w Mogilnie, Zespole Szkół w Dąbrowie, Szkole Podstawowej w Strzelcach;
  - remont sal dydaktycznych w Szkole Podstawowej nr 3 w Mogilnie, Niepublicznej Szkole Podstawowej w Parlinie, Szkole Podstawowej w Gębicach;
  - wymianę stolarki drzwiowej w Szkole Podstawowej w Gębicach i Szkole Podstawowej w Strzelcach;
  - remont dachu w Zespole Szkolno -Przedszkolnym w Mogilnie;
  - remont kuchni w Szkole Podstawowej w Gębicach, Szkole Podstawowej w Strzelcach, Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 1 w Strzelnie, Zespole Szkół w Dąbrowie;
  - remont stołówki , biblioteki w Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 2 w Strzelnie;
  - remont gabinetu dyrektora w Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 2 w Strzelnie, Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 1 w Strzelnie;
  - remont zaplecza sanitarnego w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Parlinie, Szkole Podstawowej w Gębicach, Szkole Podstawowej w Strzelcach, Zespole Szkół w Dąbrowie;
  - remont kotłowni, wymianę pieca i grzejników w Szkole Podstawowej w Szczepanowie;
  - remont sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Markowicach i Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 1 w Strzelnie;
  - budowę sali gimnastycznej wraz z zapleczem sportowo - sanitarnym w Szkole Podstawowej w Jeziorach Wielkich;
  - termoizolację budynków w Zespole Szkolno -Przedszkolnym w Mogilnie i Szkole Podstawowej w Szczepanowie;
  - utworzenie placu rekreacyjno – sportowego i amfiteatru przy szkole w Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 1 w Strzelnie
- oraz uzyskano poprawę bezpieczeństwa poprzez:
- wymianę kostki brukowej w Szkole Podstawowej w Strzelcach;
  - utwardzenie terenu wokół budynku w Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 1 w Strzelnie i Szkole Podstawowej nr 3 w Mogilnie;
  - zamontowanie barierek ochronnych wzdłuż chodnika przy szkole w Zespole Szkolno -Przedszkolnym nr 1 w Strzelnie;

➤ remont nawierzchni orlika w Szkole Podstawowej nr 3 w Mogilnie.
W ramach nadzoru **przeprowadzono pomiary dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii:**

- w 7 placówkach (24 oddziałach), w wyniku których stwierdzono w 1 przypadku brak dostosowania mebli edukacyjnych do obowiązujących normatywów higienicznych;
- w 6 placówkach (21 oddziałach) przeprowadzono ocenę stanowiska pracy uczniów, które odpowiadały zasadom ergonomii, meble były odpowiednio zestawione i oznakowane;
- w 3 placówkach (6 oddziałach w klasach 1-3) oceniono obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, w 24% przypadków waga tornistra przekraczała 15% wagi dziecka.

Szkoły zapewniają warunki do przechowywania podręczników i wyposażenia w indywidualnych szafkach, a zbyt ciężkie tornistry noszone przez dzieci to najczęściej wynik braku kontroli rodzicielskiej. W trakcie kontroli proszono Dyrektorów o zorganizowanie spotkań edukacyjnych z rodzicami, gdyż zbyt ciężki tornister/plecak może zaburzyć prawidłowy rozwój kręgosłupa dziecka, powodować przewlekłe dolegliwości bólowe, a nawet zwiększać ryzyko występowania patologii kręgosłupa. Waga uczniowskiego plecaka, w przypadku dziecka w wieku wczesnoszkolnym nie powinna przekraczać 10% masy jego ciała, a powyżej 13 lat – 15%.

W okresie styczeń-luty wystąpiło 7 ognisk Covid-19, w tym 1 w Przedszkolu, 2 w ośrodkach opiekuńczo- wychowawczych, 4 w szkołach podstawowych, 6 na terenie gm. Mogilno i 1 na terenie gm. Dąbrowa.

Zgłoszono **1 interwencję** dotyczącą braku dostosowania mebli przedszkolnych do wymagań ergonomii. Wniosek o interwencji okazał się zasadny, w związku z czym wydano decyzję nakazującą dostosowanie mebli edukacyjnych (stoliki i krzesła) do wymagań ergonomii w oparciu o obowiązujące normatywy higieniczne, której obowiązki zostały zrealizowane.

WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

W czasie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu mogileńskiego w 2022 roku odbyły się 54 turnusy, w tym:

- 51 turnusów letnich, z których skontrolowano 27; wypoczywało na nich 928 uczestników z terenu kilku województw,
- 3 turnusy zimowe, z których skontrolowano 2; wypoczywało na nich 69 uczestników

Wszystkie wypoczynki (turnusy) były zgłoszone do Kuratorium Oświaty. Kontrole przeprowadzone były we wszystkich obiektach, w których wypoczynki się odbywały. We wszystkich obiektach uczestnikom zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku z dostateczną liczbą urządzeń sanitarnych, z dostępem do ciepłej wody, z pomieszczeniami w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. Uczestnicy letniego wypoczynku korzystali z rekreacji wodnej na kąpieliskach nadzorowanych.

Wypoczynki zimowe skontrolowano pod kątem stosowania się organizatorów do przestrzegania procedur opracowanych w związku z COVID-19 (był to jeszcze czas trwania epidemii). Skontrolowani organizatorzy mieli wdrożone procedury i stosowali się do nich.

Ocena wypoczynku nie dotyczy innych form wyjazdowych, nie mieszczących się w kategorii wypoczynku podlegającego obowiązkowi zgłaszania do Kuratorium Oświaty.

III.7. BEZPIECZEŃSTWO ŚWIADCZENIA USŁUG MEDYCZNYCH

Bezpieczeństwo udzielanych świadczeń w placówkach świadczących usługi medyczne objętych nadzorem PSSE w Mogilnie jest zapewnione przede wszystkim poprzez wdrożenie systemu kontroli wewnętrznej, w tym prowadzenie nadzoru nad transmisją zakażeń, w szczególności zakażeń krwiopochodnych wirusami hepatotropowymi oraz zakażeń drobnoustrojami wysocelekoopornymi na antybiotyki.

Zgodnie z art.11 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi kierownicy wszystkich podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych są obowiązani do podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, przede wszystkim zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz związanych z innymi czynnościami, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich.

Działania zapobiegawcze obejmują w szczególności:

- ocenę ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z wykonywaniem świadczeń zdrowotnych;
  - monitorowanie czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w zakresie wykonywanych świadczeń;
  - opracowanie, wdrożenie i nadzór nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji:
    - skóry i błon śluzowych lub innych tkanek,
    - wyrobów medycznych i wyposażenia wyrobów medycznych, w tym do diagnostyki próbek pobranych z organizmu ludzkiego, systemów i zestawów zabiegowych, oraz powierzchni pomieszczeń i urządzeń;
  - stosowanie środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w celu zapobieżenia przeniesieniu na inne osoby biologicznych czynników chorobotwórczych;
  - wykonywanie badań laboratoryjnych oraz analizę lokalnej sytuacji epidemiologicznej w celu optymalizacji profilaktyki i terapii antybiotykowej;
  - prowadzenie kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji wymienionych wyżej działań
- Działania zapobiegawcze muszą być udokumentowane (art. 12.), a kontrolę ich realizacji i oraz dokumentacji Minister Zdrowia powierzył właściwym organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej (art.13ust.1)

Natomiast Kierownictwo Szpitala jest zobowiązane do wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych (art.14) obejmującego powołanie i nadzór nad działalnością zespołu i komitetu kontroli zakażeń szpitalnych, które mają planować , ukierunkowywać i oceniać szpitalny system zapobiegania (Komitet) oraz aktualizować, prowadzić kontrolę wewnętrzną i szkolić personel (Zespół); chodzi zatem o kreowanie polityki szpitala w zakresie identyfikowania biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących zakażenia i choroby zakaźne u pacjentów oraz ograniczenie narastania ich lekooporności poprzez stosowanie adekwatnej profilaktyki i terapii antybiotykowej;

W ciągu całego roku 2022 roku w zakresie oceny bezpieczeństwa świadczenia usług leczniczych skontrolowano 16 obiektów (przeprowadzając 17 kontroli), w których usługi lecznicze świadczone były przez podmioty:

2 NZOZ-y świadczące podstawową opiekę zdrowotną w przychodniach rodzinnych:

- NZOZ „Rodzina” w Mogilnie
- NZOZ „Salus” w Mogilnie

2 NZOZ-y o charakterze specjalistycznym w dziedzinie stomatologii

- NZOZ „Medic” w Mogilnie
- NZOZ „Omega” w Strzelnie

2 Inne podmioty (spółki z o.o.) o charakterze specjalistycznym:

- Stacja dializ w Strzelnie „DaVita” Sp. z o.o. we Wrocławiu
- Punkt pobrań w Mogilnie Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy

2 placówki SPZOZ w Mogilnie:

- Szpital Powiatowy w Mogilnie (blok operacyjny i ambulatorium Nocnej i Świątecznej Opieki Medycznej w Mogilnie
- punkt pobrań w Strzelnie

8 prywatnych praktyk lekarskich: 7 gabinetów stomatologicznych i 1 ginekologiczny.

Wszystkie ww podmioty, z wyjątkiem jednego, w skontrolowanych obiektach wdrożyły odpowiednie do udzielanych świadczeń działania zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Podmioty dokonały oceny ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z udzielanymi przez nie świadczeniami, opracowały i wdrożyły procedury dekontaminacji skóry / błon śluzowych oraz dekontaminacji wyrobów medycznych, procedury mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym, postępowania po ekspozycji na zakażenie. Posiadały w zapasie i stosowały środki ochrony indywidualnej (rękawice, fartuchy, maski). Stosowały środki dezynfekcyjne, głównie jako preparaty w stężeniach gotowych do użycia. Dobór środków w zależności od przedmiotu dezynfekcji był właściwy. Środki stosowano zgodnie z zaleceniami producenta. Do przechowywania preparatów dezynfekcyjnych wydzielono miejsca w pomieszczeniach gospodarczych lub w szafach w gabinetach. Skontrolowane podmioty właściwie postępowaly z odpadami niebezpiecznymi powstałymi przy udzielaniu świadczeń. Odpady o ostrych krawędziach umieszczano w pojemnikach o sztywnych ściankach zabezpieczających przed zakłuciem, a pozostałe gromadzono w workach foliowych koloru czerwonego, umieszczonych w zamykanych pojemnikach. Do czasu odbioru do utylizacji były przechowywane w odpowiednich, monitorowanych warunkach. Podmioty podpisały umowy na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych z uprawnionymi firmami. Częstotliwość odbioru odpadów była prawidłowa.

Kierownicy lub wyznaczone przez nich osoby przeprowadzali dwukrotnie w ciągu roku (zgodnie z prawnym wymogiem) kontrole wewnętrzne w obszarze działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, a raporty z kontroli (forma papierowa) były archiwizowane.

W 1 praktyce stomatologicznej stwierdzono nieprawidłowości polegające na braku aktualnych procedur, braku oceny ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z udzielaniem świadczeń, braku dokumentu zawierającego opis działań mających na celu monitorowanie zagrożeń oraz czynników alarmowych, brak było także dokumentu zawierającego opis działań mających na celu monitorowanie stanu zdrowia pracowników

narazonych na chorobotwórcze czynniki biologiczne, nie przedstawiono do wglądu udokumentowanej analizy lokalnej sytuacji epidemiologicznej. Nieprawidłowe było gospodarowanie odpadami medycznymi. W gabinecie znajdowały się także przeterminowane środki do dezynfekcji rąk i powierzchni – wydano polecenie natychmiastowego usunięcia tych środków. Gabinet ten był czasowo zamknięty. Postępowanie w toku.

W zakresie zapobiegania zakażeniom krwiopochodnym (wirusy WZWB, WZWC) kluczowe znaczenie ma prawidłowy sposób postępowania z narzędziami skażonymi materiałem biologicznym, w tym krwią, i ich prawidłowa sterylizacja.

Skontrolowane NZOZ-y świadczące usługi stomatologiczne prowadziły sterylizację we własnym zakresie. W obu placówkach sterylizatornie były zorganizowane w odrębnych pomieszczeniach, a ciąg technologiczny sterylizacyjny zorganizowany był prawidłowo. Pakiety wysterylizowane były prawidłowo oznakowane, datami sterylizacji i ważności, oraz przechowywane w odpowiednich warunkach. Procesy sterylizacji były kontrolowane każdorazowo przy użyciu testów chemicznych, a okresowo 1 raz w miesiącu przeprowadzano kontrolę biologiczną procesu. Wyniki tych kontroli były archiwizowane.

Stacja dializ „DaVita” Sp. z o.o. używa wyłącznie sprzętu jednorazowego użytku, także dializatory, które po dializie oddawane są do utylizacji, stąd w placówce nie prowadzi się sterylizacji.

Narzędzia z bloku operacyjnego Szpitala w Mogilnie oddawane były do sterylizacji firmie zewnętrznej, szpital nie prowadzi sterylizacji we własnym zakresie.

We wszystkich skontrolowanych 7 gabinetach stomatologicznych stosowano narzędzia wielokrotnego użytku, sterylizację prowadzą we własnym zakresie w prawidłowo zorganizowanych ciągach technologicznych, także kontrolują proces wskaźnikami chemicznymi i biologicznymi (sporadycznie). W 1 skontrolowanym gabinecie ginekologicznym stosowane są narzędzia jednorazowego użytku.

W jednym gabinecie stomatologicznym stwierdzono szereg nieprawidłowości (brak procedur, nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej działania przeciwepidemiczne, Wydano decyzję , postępowanie w toku.

IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Mogilnie w 2022 roku wpłynęło **2690 zgłoszeń** podejrzeń lub zachorowań na choroby zakaźne oraz dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku chorobotwórczych czynników biologicznych. Na podstawie tak zebranych danych zarejestrowano w statystyce MZ 2501 przypadków (z tego 207 jako hospitalizowane).

Wśród zarejestrowanych przypadków były:

- Spośród chorób objętych obowiązkiem szczepień zarejestrowano jedynie **2 przypadki świnki**, u dwóch chłopców w wieku: 1 rok (zaszczepiony pierwszą dawką szczepionki p/ko odrze, śwince i różyczce) i 14 lat (pełen cykl szczepień p/ko odrze, śwince i różyczce). Zostały zarejestrowane jako możliwe, gdyż nie były potwierdzone laboratoryjnie.
- **232 zachorowania na ospę wietrzną** (wsp. 528,96), w tym 1 osoba wymagała hospitalizacji. Wystąpiły one u osób z przedziału od 0 - 45 lat, z czego większość - 216

przypadków (93 %) w przedziale 0-14, a więc przebywających na co dzień w skupiskach przedszkolnych i szkolnych. W analizowanym okresie współczynnik zapadalności był znacząco wyższy niż w 2021 roku (wsp. 344,76) i także wyższy niż dla obszaru całego województwa (495,31). Większość zachorowań miała miejsce w środowiskach wiejskich (68%), gdzie w przeważającym odsetku chorowały osoby płci żeńskiej (54%).

- 7 przypadków zachorowań na płonicę - w okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost liczby przypadków – z 3 (wsp. 6,63) w 2021 roku do 7 (wsp. 15,96) w 2022 roku. Współczynnik zapadalności na tę jednostkę jest niższy niż wojewódzki, który wynosi 25,35.

- 44 przypadki w kategorii: zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe wywołane przez czynniki biologiczne, w tym:

- 14 przypadków bakteryjnego zakażenia jelitowego (z czego 13 hospitalizowano) wywołanego przez *Clostridioides difficile* (wsp. 31,92). W roku 2021 zarejestrowano 19 przypadków (wsp. 41,99). W porównaniu ze współczynnikiem dla obszaru województwa (wsp. 61,69) współczynnik dla obszaru powiatu mogileńskiego jest znacząco niższy. Wszystkie, z wyjątkiem 1 przypadku, dotyczyły osób długo hospitalizowanych, diagnozowanych klinicznie,
- 28 przypadków wirusowego zakażenia jelitowego – zarejestrowano (o 1 przypadek mniej niż w roku 2021). 19 spośród nich zostało wywołanych przez rotawirusy, 5 przez norowirusy, 3 przez adenowirusy oraz 1 przez astrowirusy. Wszystkie przypadki były sporadyczne, nie powiązane epidemiologicznie. Spośród wszystkich 28 przypadków wirusowych zakażeń jelitowych 9 wystąpiło u dzieci do lat 2 (wsp. 1182,69), wszystkie hospitalizowano. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku (wsp. 1359,71) nastąpił spadek zapadalności. W odniesieniu do sytuacji na obszarze województwa (wsp. 2729,01) sytuacja dotycząca zakażeń jelitowych u dzieci do 2-lat powodowanych przez wirusy na terenie powiatu należy zatem ocenić jako korzystną, w odniesieniu do terenu całego województwa, albowiem we wszystkich zdiagnozowanych przypadkach współczynniki zapadalności były niższe.
- 1 przypadek w kategorii biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO- w okresie sprawozdawczym zgłoszono do PSSE w Mogilnie 1 przypadek zachorowania (wsp. 2,28), które dotyczyło dziecka powyżej 2 lat. W 2021 roku sytuacja była taka sama, zgłoszono 1 przypadek ale u dziecka poniżej 2 lat (wsp. 123,61).
- 1 przypadek zatrucia pokarmowego o etiologii *Salmonella enterica* -, analogicznie jak w roku poprzednim, pacjent był hospitalizowany, nośnikiem pokarmowym były potrawy mięsne.

- 4 przypadki choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek, w tym:

- 1 -wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO - w 2022 roku zgłoszono 1 przypadek zachorowania- wsp. 2,28 (w 2021- wsp. 4,42) współczynnik dla województwa wyniósł w 2022 r. 9,15.. wyniósł 8,90
  - 3 wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO- wsp. 6,84 (w 2021- wsp. 4,42), współczynnik dla województwa w 2022 r. wyniósł 8,9
- Są to tzw. żółtaczkę wszczepienne i dotyczyły osób w fazie nieostrej,

- 3 przypadki chorób inwazyjnych:

- **2 (możliwe) wywołane przez *Streptococcus pyogenes*** - w postaci zdefiniowanej jako 8,9róża, w roku poprzednim nie zanotowano przypadków zachorowania wywołanego przez ten czynnik.
- **1 wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*** –w postaci zdefiniowanej jako zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu, potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

-Borelioza – w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 6 zachorowań na boreliozę, w tym 1 przypadek prawdopodobny(bez potwierdzenia laboratoryjnego) oraz 5 potwierdzonych (wsp. 13,68). W 2021 roku zarejestrowano 2 potwierdzone przypadki (wsp. 4,42). Współczynnik zapadalności dla powiatu mogileńskiego jest niższy niż dla całego województwa (26,25). Jednakże dane co do boreliozy nie odzwierciedlają sytuacji faktycznej, gdyż wiele osób nie zgłasza się do lekarza po ukąszeniu przez kleszcza. Często symptomy choroby występują w odległym czasie od ukąszenia .

-Styczność i narażenie na wściekliwość/potrzeba szczepień.

W 2022 roku odnotowano 5 przypadków potrzeby szczepień p/ko wścieklicznie (wsp. 11,40), w zeszłym roku 6 (wsp. 13,26). Współczynnik zapadalności jest niższy niż wojewódzki, który wynosi 19,74. Może to być wynikiem zmniejszenia zjawiska obecności bezpańskich, wałęsających się psów, co potwierdzają współpracujący z PPIS w Mogilnie - Powiatowy Lekarz Weterynarii i służby miejskie. Ogółem zgłoszono 40 pokąsań, głównie przez psy. W zdecydowanej większości przypadków nad zwierzętami przeprowadzono obserwację weterynaryjną. Liczba zgłoszonych pokąsań od lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

-Choroby przenoszone drogą płciową –nie zarejestrowano chorób przenoszonych drogą płciową.

W roku 2022 nie zanotowano przypadków nowo wykrytych **zakażeń HIV**, natomiast w 2021 roku zarejestrowano 2 przypadki.

-Grypa i zachorowania grypopodobne.

W analizowanym okresie wpłynęło 12871 przypadków podejrzeń i zachorowań na grypę i grypopodobne (wsp. 29345,88). Wśród zgłoszonych zachorowań 7163 przypadków dotyczyło dzieci do lat 14-tu. Oznacza to znaczny wzrost zapadalności w porównaniu do 2021 roku, kiedy to wpłynęły 9102 zgłoszenia (wsp. 20024,4), w tym 5391 u dzieci do lat 14-tu. W 2022 roku zanotowano 1 przypadek zachorowania na grypę potwierdzony badaniami u dziecka w wieku 11 lat. W roku ubiegłym nie zarejestrowano takich przypadków.

W 2022 roku placówka uczestnicząca w programie nadzoru nad grypą SENTINEL, przekazała do badań wirusologicznych tylko 1 próbę, w której nie potwierdzono grypy. Kontynuowano działania w celu wyegzekwowania u zdeklarowanych uczestników SENTINEL (lekarze POZ SPZOZ w Mogilnie) poboru większej ilości prób.

-SARS-CoV-2 (COVID-19) - w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 2163, potwierdzone badaniami, przypadki SARS-CoV-2 (COVID-19). Współczynnik zapadalności dla tej jednostki chorobowej wynosi 4931,64 i jest niższy niż dla obszaru województwa (wsp. 7272,53). Zgłoszono 34 zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – bez potwierdzenia laboratoryjnego (wsp. 77,52). Współczynnik zapadalności jest wyższy niż dla obszaru województwa (wsp. 28,38). W 2021 roku zanotowano 2816 przypadków potwierdzonych badaniami (wsp. 6223,36) i 2 przypadki bez potwierdzenia laboratoryjnego (wsp. 4,42). W większości statystyka ta dotyczy osób wykazujących objawy chorobowe takie jak: ból głowy, gorączka, osłabienie, bóle mięśni, kaszel, duszności. Zanotowano 33 zgony -

wszystkie u osób w wieku powyżej 60 lat, w 2021 r.- 115 (w tym zgony osób w przedziale wiekowym 20-49 lat).

W roku 2022 zarejestrowano 16 ognisk Covid-19 (w 2021 roku – 29). Ogniska wystąpiły w placówkach oświatowych (5), oddziałach szpitalnych (3), ZOL(1) oraz innych placówkach medycznych (1), placówkach opiekuńczych i wychowawczych (3), zakładach pracy (2) oraz związanych z imprezą okolicznościową (1).

Spadek liczby zgłoszeń SARS-CoV-2/COVID-19 wynika z wygaszania epidemii ale także przyczynił się do tego skuteczny nadzór nad przestrzeganiem obostrzeń w I kw. roku.

Poza statystyką MZ zgłoszono do PSSE **3 zachorowania na gruźlicę** (wsp. 6,84), w 2021 r było 5 zgłoszeń (wsp. 11,05). Zachorowania wystąpiły u kobiety pochodzącej ze środowiska wiejskiego oraz 2 mężczyzn - pochodzących także ze środowiska wiejskiego. Nie wystąpiły problemy w objęciu nadzorem osób będących w kontakcie z chorymi.

OCENA REALIZACJI PROGRAMU OBOWIĄZKOWYCH SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W powiecie mogileńskim szczepienia ochronne w 2022 roku prowadzone były w 10 punktach szczepień dla dzieci i młodzieży, w 1 oddziale noworodkowym oraz w 1 gabinecie zabiegowym udzielającym świadczeń w zakresie profilaktyki poekspozycyjnej.

W 2022 roku na terenie powiatu mogileńskiego szczepieniom obowiązkowym podlegało 8044 dzieci i młodzieży. Podane poniżej procentowe wykonanie szczepień dotyczy pełnych, zakończonych cykli. Szczepienia u noworodków i dzieci w 1 i 2 roku życia były realizowane na poziomie od 38,08% do 98,99%, a szczepienia tzw. rocznikowe u 6, 10, 14 i 19-latków wykonane na poziomie od 66,67% do 86,74%.

Obowiązkowe szczepienia ochronne w powiecie mogileńskim w 2022 roku w porównaniu z rokiem poprzednim były na wyższym poziomie, z wyjątkiem szczepień w 2 roku życia i 19 roku życia, gdzie odsetek zaszczepionych spośród podlegających był niższy.

W 2022 roku szczepienie przeciw tężcowi ze wskazań indywidualnych z powodu ekspozycji na zakażenie wykonano u 365 osób (w 2021 roku – 185 osób)

Na dzień 31.12.2022r. na liście uporczywie uchylających się od szczepień było 92 rodziców 64 dzieci. W 2021 roku liczba ta była znacząco niższa i wynosiła 49 rodziców 36 dzieci. W 2022 roku wysłano 93 upomnienia zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej oraz wystawiono 25 tytułów wykonawczych z wnioskiem do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej, wskazując grzywnę jako środek egzekucji. Ośmioro rodziców, którzy zwlekali z dokonaniem obowiązku zaszczepienia swoich dzieci zrealizowało obowiązek. Czwooro rodziców (4 dzieci) przekazano zgodnie z właściwością terenową do właściwego PPIS poza teren województwa kujawsko-pomorskiego.

W związku z licznym wpływem zaświadczeń o odroczeniu od szczepień ochronnych dzieci zgłoszonych jako nie zaszczepione z powodu odmowy rodziców, podjęto działania zmierzające do wyjaśnienia zasadności wystawionych zaświadczeń, gdyż były identycznej treści i nie spełniały wymagań formalnych. Skierowano wnioski do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowej Izby Lekarskiej zarówno w Bydgoszczy jak i Poznaniu. Jednocześnie zaznaczyć należy, że zaświadczenia wystawiło dwoje lekarzy. Jeden z nich udziela świadczeń zdrowotnych na terenie Bydgoszczy (10 zaświadczeń), drugi na

terenie Poznania (2 zaświadczenia). Obie izby lekarskie wszczęły postępowanie wyjaśniające.

W analizowanym okresie na terenie działania PSSE Mogilno nie wystąpiły **niepożądane odczyny poszczepienne**. W roku ubiegłym zanotowano 4 przypadki.

Szczepienia zalecane

W zakresie szczepień zalecanych w 2022r. sytuacja przedstawia się następująco:

- ✓ **p/ko ospie wietrznej** zaszczepiono 34 osoby w ramach szczepień zalecanych, wszystkie w wieku do 19 lat;
- ✓ **p/ko Streptococcus pneumoniae** zaszczepiono 63 osoby dorosłe;
- ✓ **p/ko kleszczowemu zapaleniu mózgu** zaszczepiono 13 osób (10 w wieku 0-19 i 3 powyżej 20 r.ż.);
- ✓ **p/ko grypie** zaszczepiono łącznie 996 osób (głównie w II połowie roku), w tym 13 osób w wieku 0-4, 77 osób w wieku 5-14, 383 osoby w wieku 15-64 oraz 523 osoby powyżej 65 roku życia;
- ✓ **p/ko brodawczakowi** zaszczepiono 10 dziewcząt/kobiet: 1 w wieku 0-9, 5 w wieku 10-14 lat oraz 4 w przedziale wiekowym 15-19 lat, zaszczepiono także 1 chłopca/mężczyznę w wieku 15-19 lat;
- ✓ **p/ko wzw typu B** zaszczepiono w ramach szczepień zalecanych 83 osoby dorosłe;
- ✓ **p/ko wzv typu A** zaszczepiono 1 osobę w wieku powyżej 20 roku życia;
- ✓ **p/ko Neisseria meningitidis** zaszczepiono 37 osób w wieku 0-19;
- ✓ **p/ko wścieklicznie** profilaktycznie zaszczepiono 3 osoby dorosłe;
- ✓ **p/ko krztuścowi, poliomyelitis, błonicy** zaszczepiono po 1 osobie, powyżej 30 r.ż.;
- ✓ **p/ko Haemophilus influenzae typu B** zaszczepiono łącznie 2 osoby, 1 w przedziale wiekowym 0-19 oraz 1 powyżej 30 r.ż.

V. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

W 2022 roku pracownicy PIS uczestniczyli w zorganizowaniu imprezy plenerowej „Pyra i gzikem”, która cieszyła się dużym zainteresowaniem mieszkańców powiatu. Wystawiono stoisko informacyjno-edukacyjne związane tematycznie z obszarem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Poruszono między innymi temat zatruc grzybami, chorób odkleszczowych, zdrowego stylu życia, w tym roli aktywności fizycznej i zbilansowanej diety oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Nasi goście mogli przy użyciu alkohogogli i narkogogli przekonać się, jak spożycie środków psychoaktywnych wpływa na upośledzenie zmysłów, obniżenie koncentracji i spowolnienie czasu reakcji.

Ponadto uczestniczyliśmy w wielu festynach i imprezach organizowanych przez naszych lokalnych partnerów np. „Biała Niedziela” w Dąbrowie i Powiatowe Targi Edukacyjne w Mogilnie.

Przeprowadzono 31 interwencji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz zorganizowano spotkanie poświęcone profilaktyce chorób zakaźnych i zdrowemu stylowi życia dla uchodźców z Ukrainy w ośrodku GOZDAWA, w których wzięło udział łącznie 20 osób. PPIS zapewnił prowadzenie prelekcji dla uchodźców przez lekarza z Ukrainy, w języku ukraińskim.

W 2022r. realizowano zadania w zakresie profilaktyki zdrowotnej głównie w placówkach nauczania i wychowania poprzez realizację **interwencji**:

- Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
- Program edukacyjny „Chroń się przed kleszczami wszelkimi sposobami”

- Program edukacyjny „Dobre sposoby na zakaźne choroby”
- Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- Programy szkolnej edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie”
- Program wojewódzki „Dopalacze – III strona zjawiska”
- Program wojewódzki „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”
- Program profilaktyki czerniaka „Znamię znam je”
- Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby „Podstępne WZW”

Wdrożono i nadzorowano także liczne interwencje wojewódzkie i lokalne. Były one prowadzone zgodnie z założeniami programowymi przy dużym zaangażowaniu koordynatorów szkolnych i przy wsparciu Dyrekcji placówek. Po trudnym czasie epidemii można było powrócić do form działalności polegających na bezpośrednim kontakcie i uczestnictwie grupowym. W dalszym ciągu podejmowane są również liczne działania edukacyjne i informacyjne skierowane głównie do lokalnej społeczności, placówek oświatowych, placówek użyteczności publicznej oraz przedsiębiorców działających na terenie odpowiedzialności PPIS w Mogilnie za pośrednictwem komunikatorów społecznościowych: Facebook i strony internetowej PSSE w Mogilnie oraz stron współpracujących z inspekcją sanitarną samorządów. Ta forma daje możliwość dotarcia do większej liczby osób w różnym wieku, w szczególności do młodzieży. Nowością w 2022 roku stało się kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez systematyczne zamieszczanie, co najmniej raz dziennie, aktualnych tematów profilaktyki zdrowotnej w media społecznościowych – Facebook. Systematyczność i aktualność poruszanych zagadnień zwiększyło grono odbiorców.

WNIOSKI

1. *Mieszkańcy powiatu mogileńskiego korzystali z wody bezpiecznej dla zdrowia, odpowiadającej wymaganiom, nawet w przypadku krótkotrwałych orzeczeń o nieprzydatności wody do spożycia, gdyż w okresie tym dostarczano konsumentom wodę ze źródeł zastępczych.*
2. *Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotami do kontaktu z żywnością, prowadzony w oparciu o plan kontroli i poboru prób oraz analizę ryzyka, szybkie reagowanie na powiadomienia o zagrożeniach w systemie RASFF – to czynniki decydujące o zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego ze strony żywności.*
3. *Systematyczny i skuteczny nadzór w zakładach pracy oraz wzrastająca świadomość pracodawców o celowości ochrony pracowników przed narażeniem na czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy skutkuje niską liczbą stwierdzeń chorób zawodowych.*
4. *Brak szczegółowych przepisów określających wymagania higieniczno-sanitarne w odniesieniu do szkół i przedszkoli ogranicza możliwości egzekwowania poprawy warunków nauczania i wychowania w tej kategorii obiektów.*
5. *Pomimo dodatkowych zadań w związku z epidemią Covid-19 dla zapewnienia systematycznego monitorowania zagrożeń, plan poboru próbek żywności oraz wody był realizowany w pełni; pobrano łącznie 264 próby.*
6. *Analiza sytuacji chorób objętych szczepieniami ochronnymi wykazuje korzystną w tym zakresie sytuację, zgłoszono jedynie 2 możliwe przypadki zachorowań na chorobę objętą obowiązkiem szczepień (świnka), jednakże narastająca liczba rodziców nie wyrażających zgody na przeprowadzenie szczepień obowiązkowych u ich dzieci może wpłynąć na pogorszenie sytuacji epidemiologicznej, szczególnie wobec wojny w Ukrainie i kryzysu uchodźczego.*
7. *Konieczna jest dalsza, dobra dotychczas, współpraca ze Starostą Mogileńskim, samorządem powiatowym i samorządami gminnymi, strażami, służbami i innymi inspekcjami oraz Policją w działaniach na rzecz zdrowia publicznego, co wykazała epidemia Covid-19.*

Za dobrą współpracę z inspekcją sanitarną wszystkim wymienionym podmiotom składam serdeczne podziękowanie.